

Datum: 6 oktober 2021

Onderwerp: Brief van GS aan PS van 5 oktober 2021 in zake Gebiedsvisie Veerse Meer

Geachte Provinciale en Gedeputeerde Staten,

In de brief die u heeft ontvangen van Gedeputeerde staten is onderstaande alinea te lezen:

"De betreffende buitendijkse zone van de Zuidvlietpolder valt echter onder de bescherming van zowel de wet Natuurbescherming (**natura 2000**) als van het **natuurnetwerk Zeeland**. Sinds 2014 is deze polder begrensd als bestaande natuur in onze omgevingsverordening en ruim daarvoor al in het gemeentelijke bestemmingsplan. **Op basis van deze regelgeving zijn recreatieve ontwikkelingen dus niet mogelijk in de buitendijkse zone.** De verordening biedt alleen een mogelijkheid voor ontwikkeling als er sprake is van een groot maatschappelijk belang (en daarbij geen reële alternatieven zijn), zoals elektriciteitsmasten en drinkwatervoorzieningen. "

De buitendijkse zone van de Zuidvlietpolder valt onder Natuurnetwerk Zeeland NNZ (Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een overkoepelend netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het Zeeuwse deel van dit natuurnetwerk heet Natuurnetwerk Zeeland (NNZ)).

Bureau Waardenburg heeft onderzocht wat mogelijk is binnen de wetgeving van zowel Natura2000 als ook NNN. Bureau Waardenburg heeft na een jaar lang onderzoek en vogeltellingen geconcludeerd dat een buitendijkse ontwikkeling mogelijk is binnen de wetgeving voor natura2000 en NNN. Het rapport hiervan heb ik op diverse momenten onder de aandacht gebracht en is bekend bij GS. Helaas is er nooit inhoudelijk op dit rapport gereageerd.

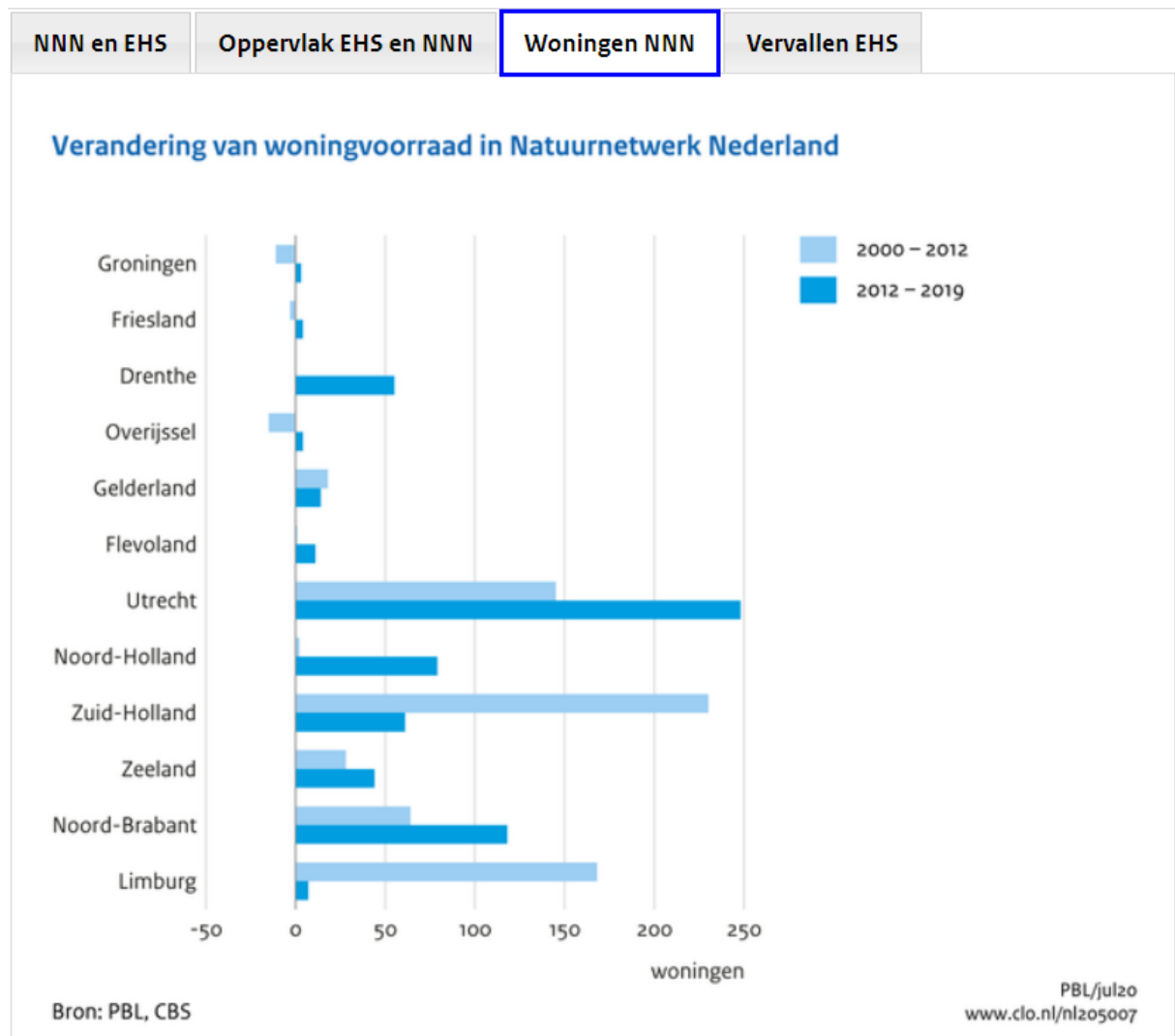
Graag zou ik het volgende willen stellen:

1. Een ieder die niet wil dat er in de buitendijkse zone van de Zuidvlietpolder iets mogelijk is kan dat gewoon aangeven, dat is duidelijk en wel zo eerlijk.
2. Als een ontwikkeling niet zou kunnen vanwege wetgeving zou het netjes zijn om duidelijk en concreet aan te geven welke wetartikels dat bepalen. Ik heb daar om gevraagd, maar nooit antwoord gekregen. Ik ben al 8 jaar bezig, op zijn minst zou ik dan een goede onderbouwing willen waarom het niet kan of waarom men het niet wil.
3. Een ieder heeft recht op correcte informatie om tot de juiste beslissing te komen, zeker als het gaat om besluiten op provinciaal niveau.

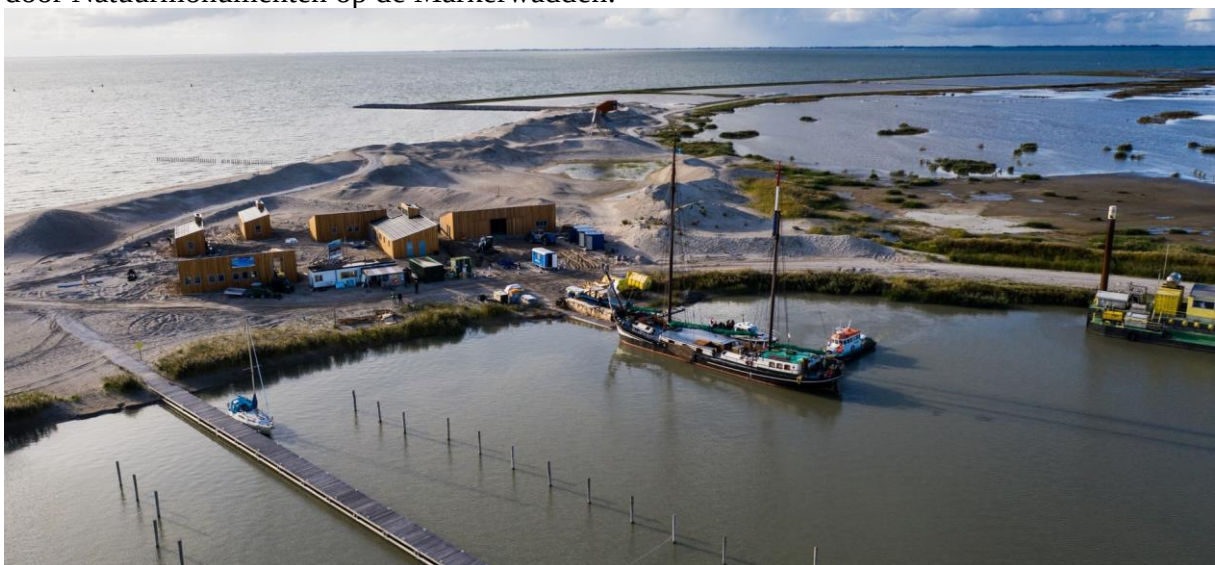
M.b.t. bebouwing in NNN gebieden zou ik u graag willen wijzen op de volgende onderzoek:

<https://www.clo.nl/indicatoren/nl2050-bouwen-in-natuurgebieden-in-de-ecologische-hoofdstructuur>

Zie hieronder een grafiek over Woningen (dus bebouwing) in NNN gebied. Ook in de provincie Zeeland zijn woningen in NNN gebied.

Met betrekking tot bebouwing in een Natura2000 gebied, dat wordt heel veel gedaan, zelfs Natuurmonumenten bouwt midden in een Natura2000 gebied zoals op de Markerwadden. Zie hieronder een plaatje van buitendijkse bebouwing in een Natura2000 gebied ontwikkeld door Natuurmonumenten op de Markerwadden:

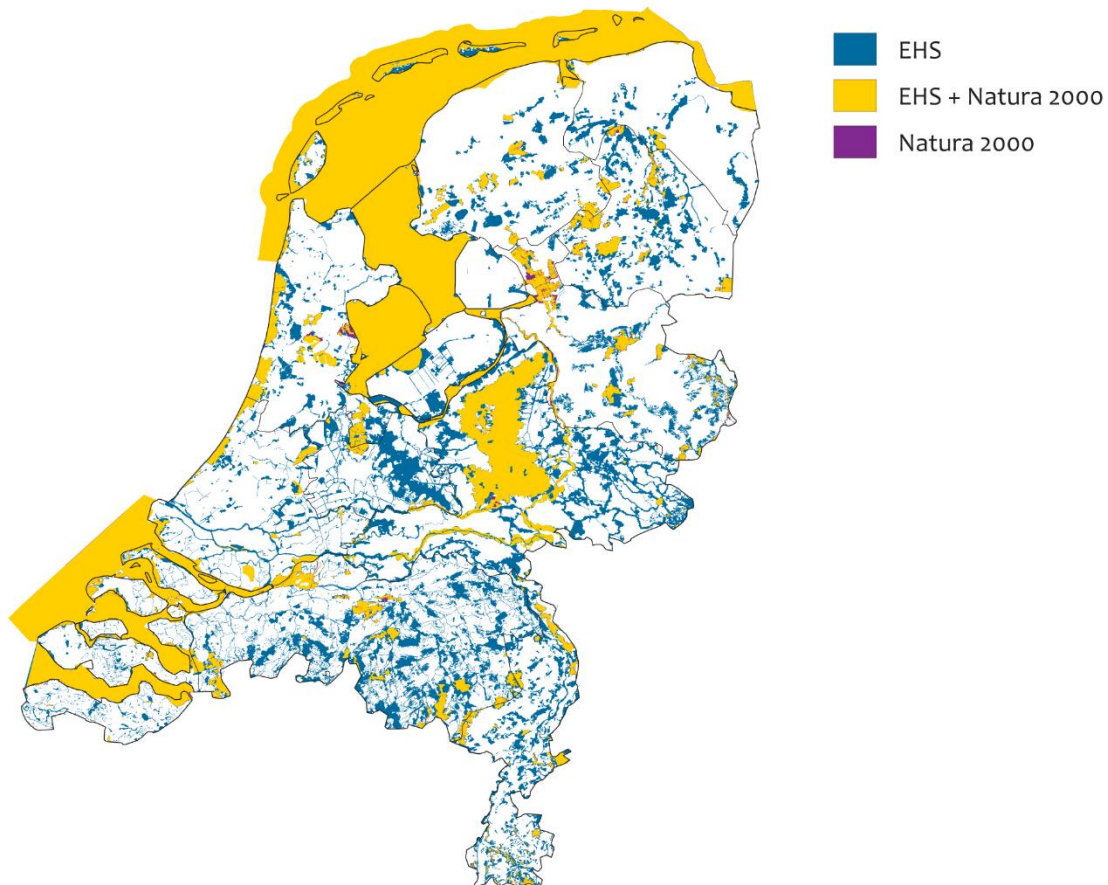

Voor meer info hierover:

<https://www.natuurmonumenten.nl/projecten/marken-wadden/nederzetting-op-marken-wadden>

Een groot deel van Nederland is aangewezen als Natura2000 gebied en EHS, zie de kaart hieronder. Als het niet mogelijk zou zijn om in zo'n gebied te bouwen via een bestemmingsplanwijziging zou een groot deel van Nederland volledig op slot zitten.

EHS en Natura 2000-gebieden

Bron: LNV.

PBL/aug07/1425
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

Met ondernemende groet,

Bijlage: Onderzoek Bureau Waardenburg

Aan Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de voorzitter

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Beantwoording toezegging Cie Ruimte mbt Gebiedsvisie Veerse Meer 2020-2030	53794		Middelburg, 5 oktober 2021

Geachte voorzitter,

Met deze brief en toelichtende bijlagen geven we invulling aan de toezegging in de Commissie Ruimte van 16 en 17 september jl. om meer inzicht te geven in het participatieproces Fase 2 wat heeft geleid tot de Gebiedsvisie Veerse Meer 2020-2030.

U treft daartoe in bijlage een notitie over het participatieproces aan, samen met een juridische check die is uitgevoerd op de gevolgen van de gebiedsvisie voor de agrarische en recreatieve sector.

In uw commissie is ook gesproken over recreatieve ontwikkelingen in de Zuidvlietpolder (buitendijks). Omdat wij merken dat dit veel aandacht krijgt, schetsen wij u hierbij de relevante juridische kaders. Vooropgesteld, wij toetsen een inhoudelijk plan aan het provinciale beleid en de verordening als daartoe formeel een concreet (bestemmings) plan vanuit de gemeente aan ons wordt voorgelegd. Dat is tot op heden niet gebeurd; het plan voor de buitendijkse zone van Zuidvlietpolder is dan ook niet door ons beoordeeld.

De betreffende buitendijkse zone van de Zuidvlietpolder valt echter onder de bescherming van zowel de wet Natuurbescherming (natura 2000) als van het natuurnetwerk Zeeland. Sinds 2014 is deze polder begrensd als bestaande natuur in onze omgevingsverordening en ruim daarvoor al in het gemeentelijke bestemmingsplan. Op basis van deze regelgeving zijn recreatieve ontwikkelingen dus niet mogelijk in de buitendijkse zone. De verordening biedt alleen een mogelijkheid voor ontwikkeling als er sprake is van een groot maatschappelijk belang (en daarbij geen reële alternatieven zijn), zoals elektriciteitsmasten en drinkwatervoorzieningen.

We hopen hiermee tegemoet te komen aan uw informatiebehoefte in het kader van de besluitvorming rondom de Gebiedsvisie Veerse Meer 2020-2030.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

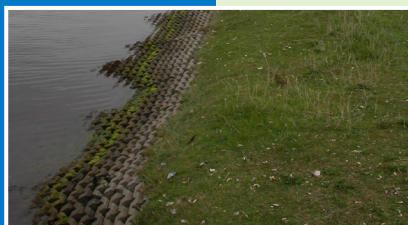
Bijlagen:

1. Notitie Participatie Fase 2 Gebiedsvisie Veerse Meer
2. Juridische check gebiedsvisie tbv agrarische en recreatieve sector

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.

Passende Beoordeling project De Zuidvliet, Wolphaartsdijk

Toetsing in het kader van de Wet
natuurbescherming en het NNN

T.J. Boudewijn

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Passende Beoordeling project De Zuidvliet, Wolphaartsdijk

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN

drs. T.J. Boudewijn

Status uitgave: eindrapport

Rapportnummer: 17-035
Projectnummer: 16-274
Datum uitgave: 28 maart 2017
Foto's omslag: T.J. Boudewijn / Bureau Waardenburg bv
Projectleider: drs. T.J. Boudewijn
Naam en adres opdrachtgever: B.A. van 't Westeinde
Zuidvlietpolderweg 1, 4471 PN Wolphaartsdijk
Referentie opdrachtgever: Email 27 januari 2017 (Bastiaan@planeandtrain.com)
Akkoord voor uitgave: drs. G.F.J. Smit

Paraaf:

Graag citeren als: Boudewijn T.J. 2017. Passende Beoordeling project De Zuidvliet, Wolphaartsdijk. Toetsing in het kader van de Wet en het NNN. Rapportnr. 17-035. Bureau Waardenburg, Culemborg.

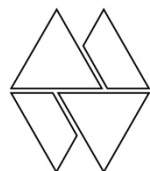
Trefwoorden: Passende Beoordeling Wet natuurbescherming, Veerse Meer, recreatiewoningen, NNN

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv. Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / B.A. van 't Westeinde

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2008.

Bureau Waardenburg bv
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl

Voorwoord

Dhr. B.A. van 't Westeinde is voornemens om langs de zuidoever van het Veerse Meer ter hoogte van de Zuidvlietpolder te Wolphaartsdijk het recreatiepark De Zuidvliet te realiseren. Dhr. B.A. van 't Westeinde wil weten of deze ingreep effecten kan hebben op beschermde soorten en Natura 2000-gebieden en of significante effecten op deze gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten. Het plangebied maakt daarnaast deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Dhr. B.A. van 't Westeinde heeft Bureau Waardenburg opdracht verstrekt om de voorgenomen ingreep te toetsen aan de Wet natuurbescherming. In voorliggend rapport zijn de effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en Natura 2000-gebieden beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming. Omdat significante effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten is tevens gekeken of effecten kunnen worden gemitigeerd of gecompenseerd. Dit rapport is te beschouwen als Passende Beoordeling, zoals omschreven in de Wet natuurbescherming.

Dit rapport is opgesteld door Bureau Waardenburg, de berekening van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden is opgenomen in het supplement bij dit rapport.

Aan de totstandkoming van dit rapport werkten mee:

T.J. Boudewijn	projectleiding, rapportage
P. de Gier	GIS-werkzaamheden

Genoemd personen zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg is ISO gecertificeerd.

De opdracht werd begeleid door de heer B.A. van 't Westeinde. De vogeltellingen bij de Zuidvlietpolder zijn uitgevoerd door M. Hoekstein en D. van Straalen van Deltaprojectmanagement. Wij danken alle genoemde personen voor de prettige samenwerking.

Inhoud

Voorwoord	3
1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding en doel.....	7
1.2 Toetsing Wet natuurbescherming	8
2 Plangebied en project.....	11
2.1 Het project De Zuidvliet.....	11
2.2 De ligging ten opzichte van Natura 2000-gebieden.....	17
3 Natura 2000-gebieden.....	19
3.1 Veerse Meer	19
3.2 Oosterschelde	20
4 Effecten op Natura 2000	21
4.1 Mogelijke effecten en de invloedssfeer van het project	21
4.2 Vogeltellingen	21
4.3 Bepaling van effecten van stikstofdepositie.....	30
5 Betekenis plangebied De Zuidvliet voor beschermde soorten planten en dieren	31
5.1 Relevante soorten	31
5.2 Betekenis van het plangebied voor beschermde soorten	31
5.2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.....	31
5.2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn	31
5.2.3 Beschermingsregime andere soorten.....	32
6 Effecten op beschermde soorten.....	33
6.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn	33
6.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn	34
6.3 Beschermingsregime andere soorten.....	35
7 Nee, tenzij-toets NNN.....	37
7.1 Wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN	37
7.2 Effecten op het NNN	37
7.3 Mitigatie en resterende effecten	38
8 Conclusies.....	39
8.1 Effecten beschermde gebieden	39
8.2 Effecten beschermde soorten	39
8.3 Aanbevelingen.....	40

8.4	Samenvattende tabel effecten.....	41
9	Literatuur.....	43
Bijlage 1	Wettelijke kader.....	45
Bijlage 2	Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Veerse Meer	51
Bijlage 3	Aantallen vogels verdeeld over het jaar	53
Bijlage 4	Rapportage Stikstofdepositie	55

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Dhr. B.A. van 't Westeinde is voornemens om langs de zuidoever van het Veerse Meer ter hoogte van de Zuidvlietpolder te Wolphaartsdijk het recreatiepark De Zuidvliet te realiseren. Dhr. B.A. van 't Westeinde wil weten of en zo ja hoe bij deze ingreep rekening moet worden gehouden met de Wet natuurbescherming.

Concreet wil dhr. B.A. van 't Westeinde weten of als gevolg van dit project significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten en of het project effecten kan hebben op beschermde soorten.

Het plangebied maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Een 'Nee, tenzij'-toets wordt daarom eveneens nodig geacht.

De Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming heeft als doel het behoud van de biodiversiteit en duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan. Sommige handelingen en ontwikkelingen kunnen de natuur, en daarmee de biodiversiteit, schaden en zijn daarom krachtens de wet verboden. Is dat het geval dan is er in geval van beschermde gebieden een vergunning nodig of in geval van beschermde soorten ontheffing nodig voor het overtreden van een verbodsbepaling. In specifieke gevallen geldt een vrijstellingsregeling.¹

In dit rapport wordt verslag gedaan van bronnenonderzoek, en de bepaling van de effecten op Natura 2000-gebieden. In dit rapport is een berekening van de effecten van (extra) stikstofemissie op de depositie van Natura 2000-gebieden meegenomen (Bijlage). De extra depositie als gevolg van het project is zodanig beperkt dat effecten op instandhoudingsdoelen op voorhand zijn uit te sluiten.

Het doel van het onderzoek is te bepalen of de ingreep kan leiden tot overtredingen van de regels uit de Wet natuurbescherming. Aangezien bekend is dat in het gebied vogelsoorten voorkomen, die een instandhoudingsdoel voor het Natura 2000-gebied Veerse Meer hebben, is het onderzoek ingestoken op het niveau van een Passende Beoordeling, waarbij ook de effecten van mitigerende maatregelen bij de beoordeling zijn meegenomen. Als voor beschermde gebieden sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming, wordt bepaald onder welke voorwaarden redelijkerwijs een vergunning kan worden verkregen. Als overtreding ten aanzien van beschermde soorten aan de orde is, wordt bepaald onder welke voorwaarden redelijkerwijs ontheffing kan worden verkregen.

¹ Zie voor de doelstelling en regels van de Wet natuurbescherming het wettelijk kader in de bijlage.

1.2 Toetsing Wet natuurbescherming

Wet natuurbescherming (Wnb)

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet (Ffwet), de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) en de Boswet. De regels die toezien op bescherming van Natura 2000-gebieden (voorheen Nbwet) zijn opgenomen in 'Hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden' van de Wet natuurbescherming. De verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten (voorheen Ffwet) zijn in de Wet natuurbescherming opgenomen in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en beschreven per beschermingsregime (zie onder). De regels voor houtopstanden (voorheen Boswet) zijn beschreven in Hoofdstuk 4 van de wet (zie ook Bijlage 1).

Natura 2000-gebieden

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een Passende Beoordeling naar de effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De centrale vraag van deze toetsing is: kan het optreden van significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden met zekerheid worden uitgesloten?

Meer in detail geeft deze rapportage antwoord op de volgende vragen:

- Welke Natura 2000-gebieden liggen binnen de invloedssfeer van het plan/project (paragraaf 2.2)?
- Wat zijn de instandhoudingsdoelen voor deze natuurgebieden (bijlage 2)?
- Welke effecten op Natura 2000-gebieden heeft het project (hoofdstuk 4)?
- Zijn er in samenhang met andere activiteiten en plannen effecten op Natura 2000-gebieden, met andere woorden zijn er cumulatieve effecten?
- Kunnen significante effecten (inclusief cumulatieve effecten) worden uitgesloten?

De uitkomsten van het onderzoek kunnen als volgt zijn:

- *Significant negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten.* Voor activiteiten die (mogelijk) een significant effect hebben is een vergunning nodig, die kan worden aangevraagd op basis van een "passende beoordeling" en na het doorlopen van de ADC-toets (zie Bijlage 1). Vooroverleg met het bevoegd gezag is noodzakelijk.
- *Er zijn (mogelijk) wel effecten, maar die zijn beperkt en zeker niet significant.* In dit geval bepaalt het bevoegd gezag of er vergunning nodig is. In de vergunningsvoorschriften kunnen maatregelen worden opgelegd om negatieve effecten te verminderen of te voorkomen. Deze maatregelen zijn niet nodig om significante effecten te voorkomen.

De effecten van het project zijn getoetst aan de instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebied Veerse Meer (waarbinnen het plangebied valt) en het Natura 2000-gebied Oosterschelde. Als (significant) negatieve effecten op deze gebieden kunnen worden uitgesloten zijn effecten op verder weg gelegen gebieden op grond van de afstand eveneens uit te sluiten.

Beschermingsregimes soorten

Bij de uitvoering van de aanleg van recreatiepark De Zuidvliet moet rekening worden gehouden met het huidige voorkomen van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal moeten worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

De Wet natuurbescherming onderscheid bij de bescherming van soorten drie beschermingsregimes:

- *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn* (Wnb § 3.1),
- *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* (Wnb § 3.2)² en
- *Beschermingsregime andere soorten* (Wnb § 3.3).

Met het in werking treden van de Wet natuurbescherming is het beschermingsregime voor een aantal soorten veranderd dan wel vervallen. Ook is een aantal soorten beschermd die dat voorheen niet waren. Voor soorten vallend onder '*Beschermingsregime andere soorten*' kan de provincie een vrijstelling verlenen voor handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden (Wnb Art 3.10 lid 2a).

In dit rapport wordt onderscheid gemaakt in 'vogels', strikt beschermde soorten (Wnb § 3.2) en 'andere soorten' (Wnb § 3.3).

Houtopstanden

Met de ingreep worden geen houtopstanden gekapt. De regels ten aanzien van houtopstanden zijn dus niet van toepassing.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied vormt onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Het toetsen van directe effecten op het NNN zijn onderdeel van de rapportage en het toetsingskader van het NNN is hier van toepassing.

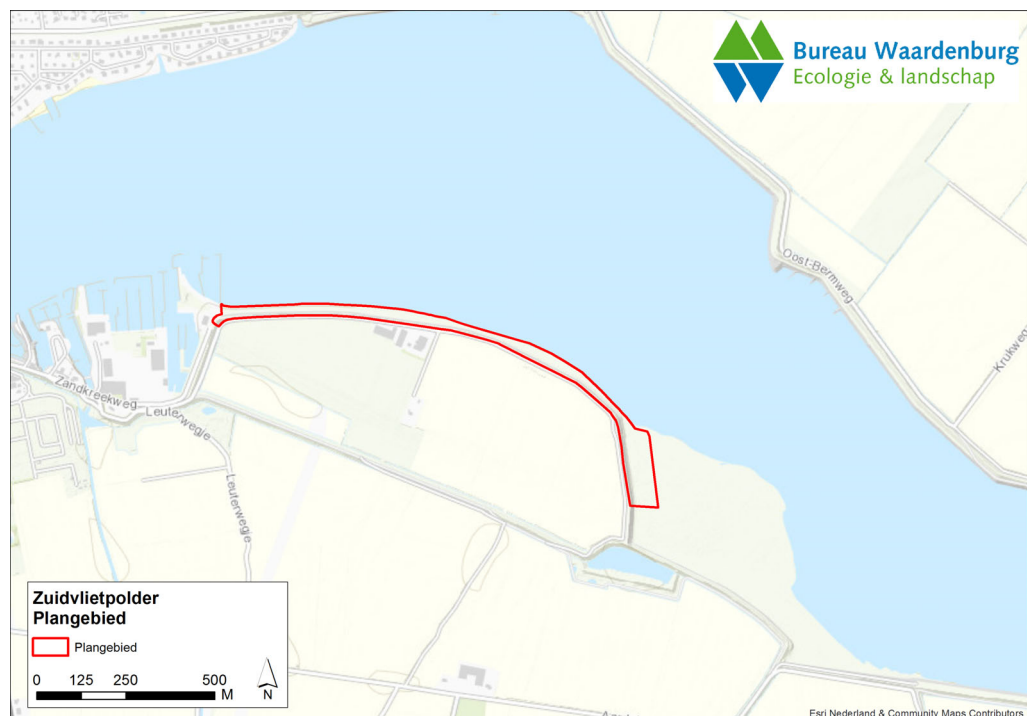
² Dit betreft soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn met uitzondering van vogels. Vogels vallen onder Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van EZ, versie 1.3 december 2016.

2 Plangebied en project

2.1 Het project De Zuidvliet

Plangebied en omgeving

Het gehele plangebied, land en water, is 5,81 hectaren groot en ligt buitendijks langs de zuidoever van het Veerse Meer ter hoogte van de Zuidvlietpolder (figuur 2.1). Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door jachthaven Oosterhaven (figuur 2.2) en aan de oostzijde door het natuurgebied Kwistenburg, dat in beheer is bij Natuurmonumenten. De strook grond aan de westkant van Kwistenburg is geen onderdeel van het natuurgebied Kwistenburg. Het Veerse Meer bestaat ter hoogte van het plangebied uit voormalig intergetijdengebied en dit ondiepe water wordt tegenwoordig door watervogels gebruikt om te rusten en te foerageren. Het plangebied zelf bestaat uit een 10-30 m brede strook grasland dat extensief begraasd wordt met paarden (figuur 2.3). Halverwege het plangebied staan buitendijks twee wilgen (figuur 2.4). Verder is de hoog opgaande begroeiing beperkt tot lokaal een enkele struik. Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door een dijk met een Muraltmuurtje. Het plangebied wordt door doorgroeistenen beschermd tegen afslag (figuur 2.5). In het plangebied zijn lokaal zoutplanten aanwezig.

Figuur 2.1 Ligging plangebied (rood omcirkeld, ondergrond: Data by OpenStreetMap.org contributors under CC BY-SA 2.0 license).

Figuur 2.2 Westkant van het plangebied. Rechts is de jachthaven te zien en links het hek dat toegang geeft tot het plangebied.

Figuur 2.3 Het gebied wordt begraasd met paarden. Op de dijk is het Muraltmuurtje te zien.

Figuur 2.4 Halverwege het plangebied staan enkele wilgen en liggen enkele steigers.

Kwistenburg bestaat uit buitendijks grasland (figuur 2.6), waarvan de randen langs het water veelvuldig worden gebruikt door watervogels om te foerageren en te rusten. Ook steltlopers uit de Oosterschelde wijken uit naar Kwistenburg om hier bij hoogwater in de Oosterschelde te overtijen (figuur 2.7). Het gebied is niet vrij toegankelijk. De strook grasland aan de westkant van Kwistenburg, onderlangs de dijk bestaat uit ruiger gras (figuur 2.6).

Figuur 2.6 De strook grasland aan de westkant van Kwistenburg bestaat uit ruiger grasland, dat weinig aantrekkelijk is voor watervogels. Rechts is de dijk te zien.

De achterliggende Zuidvlietpolder bestaat uit grootschalige landbouwpercelen. Halverwege het plangebied ligt binnendijks aan de Zuidvlietpolderweg een landbouwbedrijf. Ter hoogte van dit bedrijf ligt ook tegen de dijk een stenen trap,

waarlangs het plangebied betreden kan worden. Ook aan de westkant kan via een hek het gebied betreden worden.

Figuur 2.7 De rand van Kwistenburg wordt gebruikt door watervogels om te rusten.

Project

Beschrijving ingreep, achtergrond, alternatieven.

De onderstaande beschrijving is ontleend aan Van 't Westeinde (2016). Het plan beoogt langs de noordrand van de Zuidvlietpolder een nieuw type verblijfsrecreatie te realiseren, waarbij natuur en duurzaamheid centraal staan. Het project richt zich tevens op verbetering van de natuurwaarden en het habitat, waardoor bijzondere diersoorten en vogels door het gebied worden aangetrokken.

Het voorliggende plan bestaat uit de aanleg van 38 huisjes (cottages), die deels tegen de dijk, deels op de oever en deels in het water worden aangelegd. De afstand tussen de huisjes is globaal 25 m. In de planvorming wordt er rekening mee gehouden dat in de toekomst het aantal huisjes wat groter wordt, waardoor de huisjes iets dichter op elkaar komen. Er wordt niet verder uitgebreid richting Kwistenburg.

Oorspronkelijk waren in het gebied hier en daar bosjes aanwezig bestaande uit meidoorns en hondsroos afgewisseld met grote wilgen en vlieren. Deze begroeiing is de afgelopen jaren verdwenen door beweiding met koeien. Deze begroeiing zal hersteld worden. Tussen de cottages worden hagen van de groenblijvende haagliguster *Ligustrum ovalifolium* aangeplant voor privacy en om de eventueel aanwezige auto's uit het zicht te houden. Daarnaast vormen de bessen een aantrekkelijke voedselbron voor vogels. Naast de haagliguster zullen ook andere soorten aangeplant worden in de vorm van bosjes. De beplanting zal echter niet de overhand krijgen om vooral het open karakter met veel gras te behouden.

Het voornemen is om het aantal cottages geleidelijk te laten toenemen, waarbij bij de bouw van de volgende cottages gebruik gemaakt wordt van de ervaringen en de wensen van de gebruikers. Op voorhand wordt een oppervlakte van 2-3 keer de genoemde oppervlakte niet uitgesloten. De cottages krijgen een oppervlakte van 40 – 50 m², maar op basis van wensen vanuit de markt kan er vergroting van cottages plaatsvinden, waarbij de uitbreiding vooral in de lengte-

richting wordt gezocht (haaks op de dijk). Na ongeveer tien jaar zijn alle cottages gerealiseerd.

In principe moeten de gebruikers van de cottages hun auto achter de dijk parkeren op nieuw aan te leggen parkeerplaatsen. Voor mensen die slecht ter been zijn, kan met de auto tot het cottage worden gereden. Hiervoor wordt een weg van doorgroeistenen aangelegd.

Integraal onderdeel van de planvorming is ook verbetering van de huidige natuurkwaliteit in het gebied. De huidige oever, die door doorgroeistenen tegen afslag wordt beschermd (figuur 2.8), blijft intact. Bij de huisjes wordt lokaal groei van riet gestimuleerd door de breuksteen voor de oeversverdediging te storten en in dit plas-dras deel de ontwikkeling van riet te stimuleren. Verder bestaat de oever uit kort gras, dat vanaf het water goed toegankelijk is. Al eerder is aangegeven dat bij de inrichting nieuwe hagen en bomen worden geplant.

Figuur 2.8 De oever van het plangebied wordt beschermd met doorgroeistenen.

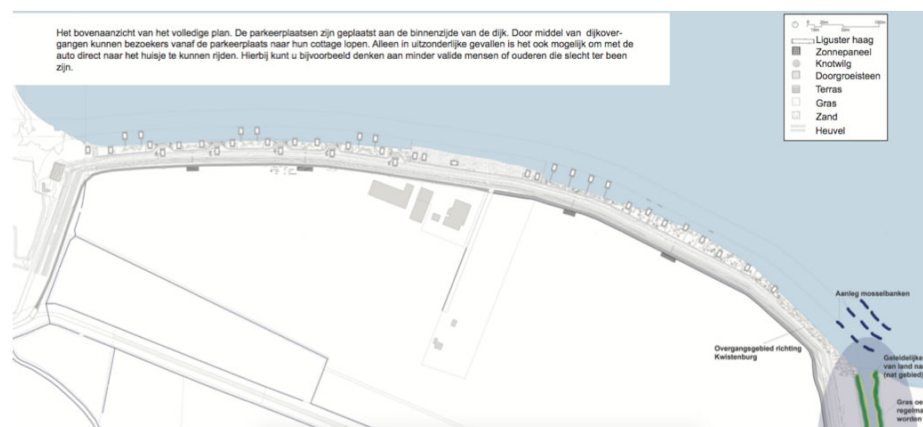
Het westelijke strook grasland ten westen van Kwistenburg onderlangs de dijk is onderdeel van het plangebied. De oever van Kwistenburg en de grasstrook bestaat uit een steilrand, die weinig aantrekkelijk is voor steltlopers en andere watervogels. Hier wordt haaks op de oever een kreek aangelegd, die parallel aan de dijk loopt, die hier in zuidelijke richting terugbuigt, met geleidelijke aflopende taluds. De oevers van de kreek en de ondiepe delen van de kreek zelf zijn bedoeld als foerageergebied voor steltlopers en de grazige delen vormen foerageergebied voor meerkoeten en andere herbivore watervogels, die bij gevaar naar de kreek kunnen vluchten.

Tegen de dijk aan wordt een vogelkijkhut aangelegd, van waaruit de bezoekers zonder verstoring de vogels op Kwistenburg kunnen bekijken. De overgangszone van het park naar de grasstrook ten westen van Kwistenburg bestaat voornamelijk uit lage beplanting die hoog genoeg is om ervoor te zorgen dat mensen, die naar het vogelkijkhuisje lopen niet gezien worden door de vogels op en voor Kwistenburg. De beplanting is ook zo laag dat er geen roofvogels in

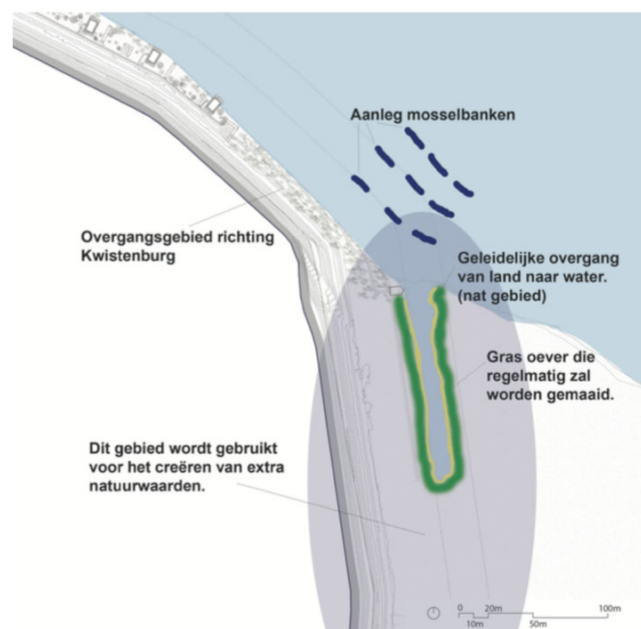
kunnen gaan broeden die een bedreiging gaan vormen voor de watervogels die gebruik maken van Kwistenburg.

Voor de opening van de kreek wordt een mosselbank aangelegd. Hier wordt of mosselmateriaal gestort of er wordt met zogenoemde BESE-elementen gewerkt. Deze elementen bieden veel vestigingsmogelijkheden voor mossels en ander macrofaunasoorten. De mosselbanken moeten foerageermogelijkheden bieden voor mossel-etende watervogels als brilduiker en meerkoet.

Figuur 2.9 geeft een overzicht van de inrichting van het plangebied op het moment dat het gehele park is ingericht en figuur 2.10 geeft de inrichting van de strook grasland naast Kwistenburg.

Figuur 2.9 Overzicht van De Zuidvliet wanneer alle cottages zijn gerealiseerd. Rechts is de inrichting van de strook grond naast Kwistenburg weergegeven. Voor de details hiervan zie figuur 2.10.

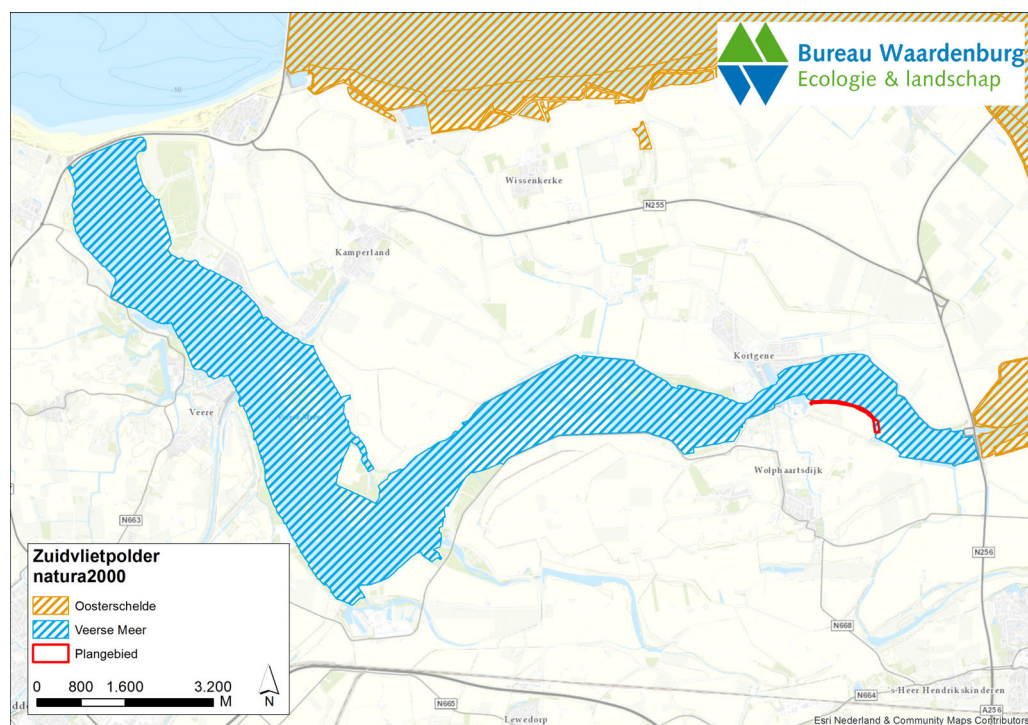
Figuur 2.10 Aanleg van een nieuwe kreek in Kwistenburg en de realisatie van mosselbanken voor Kwistenburg. De verruiging van het gebied wordt terug gedrongen door het gras regelmatig te maaien.

2.2 De ligging ten opzichte van Natura 2000-gebieden

De Zuidvliet ligt binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Veerse Meer. De grens van het Natura 2000-gebied loopt langs de teen van de dijk. Ook Kwistenburg en de grasstrook ten westen van Kwistenburg vallen geheel binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Veerse Meer.

In de omgeving van het projectgebied De Zuidvliet ligt het Natura 2000-gebied Oosterschelde binnen een straal van 2 km van het plangebied (figuur 2.2). Tussen het projectgebied en het Natura 2000-gebied Oosterschelde ligt een deel van het open water van het Natura 2000-gebied Veerse Meer.

Natura 2000-gebieden in de ruimere omgeving van het plangebied als Voordelta en Westerschelde + Saefinghe liggen op een afstand van meer dan resp. 13 en 11 km van het projectgebied. Dit is buiten de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep (zie § 4.1). Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van verder weg gelegen Natura 2000-gebieden zijn op grond van de aard van het project en de afstand tot het plangebied uitgesloten. Mogelijke effecten van het project op deze gebieden worden in dit rapport daarom niet in detail besproken.

Figuur 2.11 Ligging plangebied (rood omcirkeld) ten opzicht van Natura 2000-gebieden (blauw en bruin gemarkeerd). Ondergrond: Data by OpenStreetMap.org contributors under CC BY-SA 2.0 license.

3 Natura 2000-gebieden

3.1 Veerse Meer

Het Veerse Meer is een voormalig onderdeel van het Oosterschelde estuarium. Na de aanleg van de Veerse Dam in 1961 verdwenen eb en vloed uit het gebied. Sindsdien is het Veerse Meer een brakwatermeer en is ruim 2.000 ha schorgebied permanent droog komen te liggen. Medio 2004 is een doorlaat naar de Oosterschelde in gebruik genomen. Hierdoor is het meer weer zouter geworden en is het zuurstofgehalte in de diepere delen verhoogd. Mariene soorten nemen langzaam weer toe.

In het meer liggen zandbanken en kleine eilanden. Het Veerse Meer is omgeven door vochtige graslanden en landbouwgebied. Op ondiepe plaatsen langs de oevers komen moerasvegetaties voor. Elders liggen vochtige graslanden en ruigten. Op enkele platen is bos aangeplant.

De kernopgaven en instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebied Veerse Meer zijn opgenomen in bijlage 2. Het Natura 2000-gebied Veerse Meer is aangewezen voor drie soorten broedvogels, aalscholver, lepelaar en kleine mantelmeeuw, en 20 soorten niet-broedvogels (zie bijlage 2). Het gebied is niet aangewezen voor habitattypen en soorten van Bijlage II van de Habitatrichtlijn.

De landelijke staat van instandhouding voor de genoemde broedvogels is gunstig. Bij niet-broedvogels varieert de staat van instandhouding van zeer ongunstig tot gunstig (bijlage 2).

Het Veerse Meer is aangewezen voor de steltlopers goudplevier en kluut. Beide soorten halen niet hun instandhoudingsdoel in het Veerse Meer. Voor de goudplevier wordt dit waarschijnlijk veroorzaakt door de steeds verdere verarming van de agrarisch beheerde graslanden waar de soort foerageert. Voor de kluut is de oorzaak van de lage aantallen niet bekend, maar niet uitgesloten kan worden dat de draagkracht van het gebied verslechtert (Ministerie van Infrastructuur en Milieu & Rijkswaterstaat 2015).

Van de zes soorten viseters met een instandhoudingsdoel zitten aalscholver en dodaars beneden hun instandhoudingsdoel. Dit hangt mogelijk met de draagkracht van het gebied voor deze soorten (Ministerie van Infrastructuur en Milieu & Rijkswaterstaat 2015).

Er zijn 12 soorten eenden, ganzen en zwanen die van het gebied gebruikmaken. Hiervan haalt alleen de brandgans zijn instandhoudingsdoel. Voor rotgans, krakeend en smient lijkt de draagkracht van het gebied voldoende. De lage aantallen worden veroorzaakt door factoren buiten het gebied (Ministerie van Infrastructuur en Milieu & Rijkswaterstaat 2015). Kleine zwaan en kolgans gebruiken het gebied vooral als slaapplek, waardoor deze

soorten geen doelaantal hebben. De wilde eend foerageert ook vooral buiten het gebied en gebruikt het Veerse Meer als dagrustplaats.

Met de ingebruikname van de Katse Heule is het water van het Veerse Meer zouter geworden en veranderde de waterkwaliteit. Mogelijk heeft dit effect gehad op zoöplankton, waterplanten en bodemfauna. Dit lijkt te resulteren in een afname van het aantal brilduikers, kuifeenden, meerkoeten, pijlstaarten en slobbeenden. De draagkracht van het Veerse Meer voor deze soorten is verminderd (Ministerie van Infrastructuur en Milieu & Rijkswaterstaat 2015).

3.2 Oosterschelde

Het gebied Oosterschelde is een onderdeel van het voormalige estuarium van de Schelde. Het is een grootschalig getijdenlandschap met een grote mate van natuurlijkheid. In 1986 is de Oosterschelde van de zee afgesloten door een stormvloedkering, die de getijdenwerking nog in enige mate toelaat. Als gevolg van de getijdenstromen vinden erosie- en sedimentatieprocessen plaats die resulteren in een wisselend patroon van schorren, slikken en droogvallende platen (het intergetijdengebied) met een vaak grillige structuur, ondiep water en diepe getijdengeulen. In de monding van de Oosterschelde bevinden zich de diepste stroomgeulen die plaatselijk een diepte bereiken van 45 meter. Tussen deze stroomgeulen en in het gebied ten oosten van de Zeelandbrug bevinden zich uitgestrekte gebieden met ondiepe wateren met zandbanken. In het oosten en noorden van het gebied komen grote oppervlakten slikken voor. Binnendijs worden langs de oever een groot aantal karrevelden, inlagen, kreekrestanten en een tweetal eendenkooien tot het gebied gerekend. Deze gebieden bestaan voornamelijk uit vochtige graslanden en open water.

Het water, het intergetijdengebied en de binnendijs gelegen gebieden vormen tezamen een grote variatie aan milieutypen. Deze variatie aan milieutypen wordt bepaald door factoren als getij, stroming, watertemperatuur, zoutgehalte, vochthuishouding, hoogteligging, waterkwaliteit en sedimentsamenstelling.

De kernopgaven en instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebied Oosterschelde zijn opgenomen in bijlage 2. Het Natura 2000-gebied Oosterschelde is aangewezen voor acht soorten broedvogels en 37 soorten niet-broedvogels (zie bijlage 2). De landelijke staat van instandhouding van zowel broedvogels als niet-broedvogels varieert van zeer ongunstig tot gunstig (bijlage 2). Het gebied is tevens aangewezen voor zes Habitattypen, Noordse woelmuis en gewone zeehond. De staat van instandhouding van de gewone zeehond is gunstig, die van de Noordse woelmuis is zeer ongunstig. Bij de habitattypen varieert dit van ongunstig tot zeer ongunstig.

Kwistenburg in het Veerse Meer heeft een belangrijke functie als hoogwatervluchtplaats voor steltlopers, die op de droogvallende platen en slikken in het middengebied van de Oosterschelde foerageren (Meininger *et al.* 1994).

4 Effecten op Natura 2000

4.1 Mogelijke effecten en de invloedssfeer van het project

Het plangebied De Zuidvliet ligt in het in Hoofdstuk 3 besproken Natura 2000-gebied Veerse Meer. Directe effecten als *verlies van areaal of leefgebied door ruimtebeslag* of *verstoring* zijn voor dit Natura 2000-gebied aan de orde. Daarnaast omvat het plangebied de grasstrook ten westen van Kwistenburg. Kwsitenburg is van belang als hoogwatervluchtplaats voor niet-broedende steltlopers uit het middengebied van de Oosterschelde.

Het plangebied ligt op 2 km afstand van de Oosterschelde. Directe effecten op de daar voorkomende beschermde habitattypen en het leefgebied van Noordse woelmuis en gewone zeehond zijn niet aan de orde. Eventuele verstoring door beweging, licht en geluid van de bewoning van de recreatiewoningen en het verkeer hebben een lokaal karakter. De afstand tot de Oosterschelde is te groot voor indirecte effecten op de beschermde habitattypen en het leefgebied van Noordse woelmuis en gewone zeehond in dit Natura 2000-gebied. Effecten op beschermde habitattypen, Noordse woelmuis en gewone zeehond worden uitgesloten en verder niet besproken.

Het plangebied De Zuidpolder ligt op minstens 11 km van andere Natura 2000-gebieden, zodat effecten op deze gebieden door verstoring en ruimtebeslag zijn uit te sluiten.

Verstoring door beweging, licht en geluid van de bewoning van de recreatiewoningen en het verkeer op vogels zijn niet op voorhand uitgesloten.

In Natura 2000-gebied Veerse meer komen broedvogels en niet-broedvogels voor die gevoelig zijn voor de zichtbare aanwezigheid van mensen (*optische verstoring*, zie bijlage 2). Er waren onvoldoende gegevens voorhanden voor een gedetailleerde effectinschatting van veranderingen in recreatief gebruik. Om meer inzicht te krijgen in de mogelijke effecten van het gebruik van de recreatiewoningen zijn vogeltellingen in het gebied verricht (zie §4.2).

Als gevolg van bewoning en verkeer treedt emissie van schadelijke stoffen (*verontreiniging*) naar lucht, water en/of bodem op. Dit kan leiden tot extra stikstofdepositie wat gevolgen kan hebben voor de kwaliteit van habitat of leefgebied. In paragraaf 4.3 wordt hier nader op ingegaan. Verontreiniging als gevolg van bewoning door emissie van andere stoffen wordt uitgesloten.

4.2 Vogeltellingen

Aangezien de cottages langs de rand van het Veerse Meer komen te liggen en het gebruik van de cottages mogelijk het gebiedsgebruik door watervogels gaat

beïnvloeden zijn in de periode juli-december 2016 maandelijks de watervogels op de buitendijkse strook grond geteld en op het water voor de Zuidvlietpolder. Bij deze tellingen is ook Kwistenburg meegenomen en het water hiervoor. Indien goede informatie over het gebiedsgebruik van watervogels beschikbaar zijn, is het mogelijk om de effecten van het plan op het gebiedsgebruik van deze watervogels in te schatten. De gegevens die maandelijks in opdracht van Rijkswaterstaat over het voorkomen van watervogels in het Veerse Meer worden verzameld, zijn hier niet gedetailleerd genoeg voor.

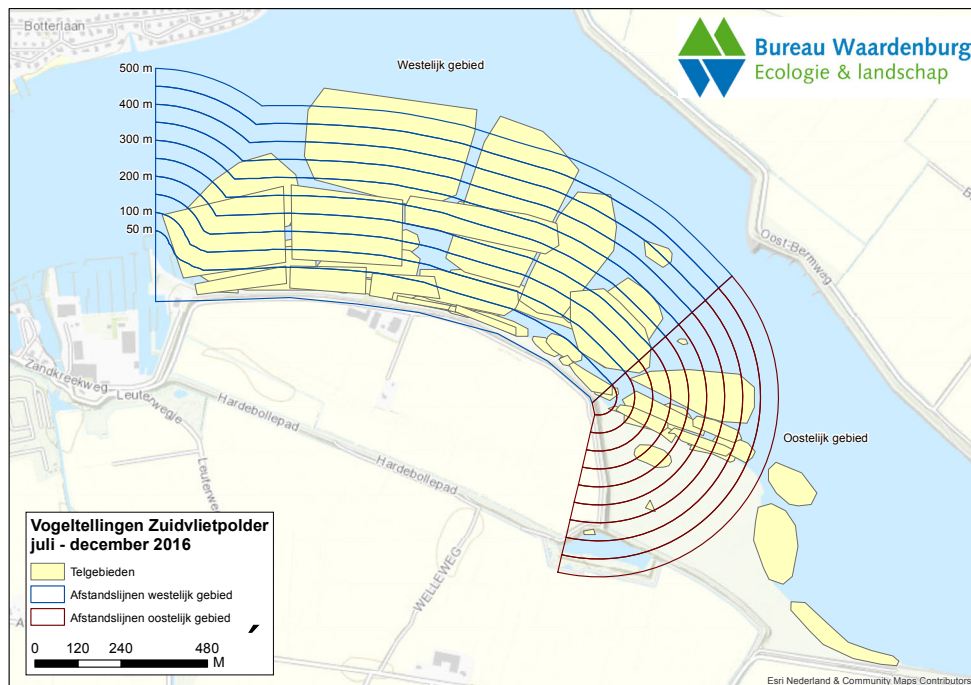
De aanwezige watervogels zijn op kaart ingetekend en per groep watervogels is genoteerd of de vogels aan het foerageren waren of dat ze rustten. De verzamelde gegevens zijn met een geografisch Informatiesysteem (GIS) verwerkt tot polygonen. Hierbij is er vanuit gegaan dat de vogels gelijkmatig over de polygonen verdeeld zijn. Vervolgens is per zone van 50 m gekeken welk deel van een polygoon zich binnen de zone bevond. Hieruit kan het aantal vogels van de polygoon binnen de zone berekend worden en ook het aantal rustende en foeragerende vogels. Dit is zowel voor het gebied voor de Zuidvlietpolder gedaan als voor Kwistenburg.

Op basis van het overzicht van de verstoringsafstanden van watervogels in Krijgsveld *et al.* (2008) zijn de in tabel 1 gepresenteerde verstoringsafstanden per soort gebruikt. Dit komt er op neer dat wanneer de verstoringsafstand 50 m bedraagt, de vogels in de 50 m brede waterzone langs de dijk verstoord worden. Indien de verstoringsafstand 100 m is, worden 2 zones van 50 m (= 100 m) verstoord. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen foeragerende en rustende watervogels.

In figuur 4.1 wordt een overzicht gegeven van de indeling in zones van 50 m.

Tabel 4.1 Verstoringsafstanden van watervogels met een instandhoudingsdoel voor het Veerse Meer die bij de watervogeltellingen in het plangebied zijn waargenomen. Naast de verstoringsafstanden is tevens de gebruikte verstoringsafstand in zones van 50 m aangegeven. Aangenomen is dat in de gebruikte zones alle vogels worden verstoord.

soort	Verstorings-Afstand in m	Gebruikte zones	soort	Verstorings-Afstand in m	Gebruikte zones
Dodaars	23	50 m	Wilde eend	50 - 100	50 m
Fuut	55	50 m	Pijlstaart	116	100 m
Aalscholver	32	50 m	Slobeend	100	100 m
Kl. zilverreiger	52	50 m	Kuifeend	50-100	100 m
Kolgans	47	50 m	Brilduiker	?	100 m
Brandgans	47	50 m	Middelste zaagbek	100	100 m
Rotgans	105	100 m	Meerkoet	19	50 m
Smient	89	100 m	Goudplevier	100	100 m
Krakeend	89	100 m			

Figuur 4.1 Overzicht van de onderscheiden 50 m brede zones evenwijdig aan de dijk. Tevens zijn de gekarteerde groepen watervogels weergegeven. Er is onderscheid gemaakt in een westelijk gebied (voor Zuidervlietpolder) en een oostelijk gebied (Kwistenburg en de grasstrook ten westen hiervan).

Broedvogels met een instandhoudingsdoel

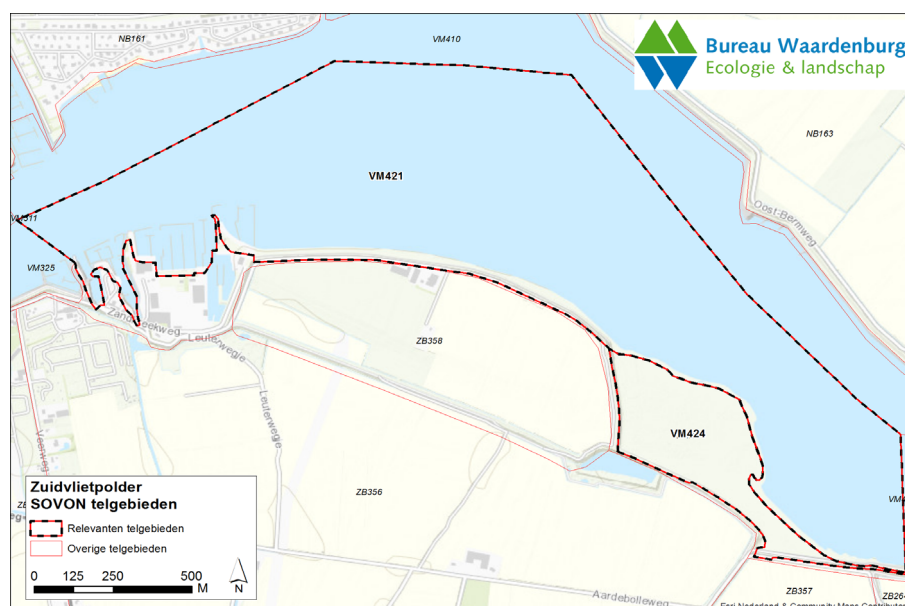
Broedvogels met een instandhoudingsdoel voor het Natura 2000-gebied Veerse Meer komen niet in het plangebied voor (gegevens MWTL-metingen Rijkswaterstaat).

Niet-broedvogels met een instandhoudingsdoel

Tabel 4.2 geeft een overzicht van de instandhoudingsdoelen van niet-broedvogels in het Natura 2000-gebied Veerse Meer, het seizoengemiddelde in de seizoenen 2010-2014 en het seizoensgemiddelde voor deze seizoenen in telvak VM 421 (open water voor de Zuidvliet en Kwistenburg) en telvak VM424 (Kwistenburg inclusief de grasstrook van het plangebied). Telvak VM421 wordt maar 6 keer per jaar geteld sinds maart 2013, zodat hiervoor gecorrigeerd is.

Tabel 4.2 Instandhoudingsdoel van niet-broedvogelsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied Veerse Meer is aangewezen. Tevens is voor het gehele Veerse Meer het seizoengemiddelde per soort voor de seizoenen 2010-2014 gegeven. Of het instandhoudingsdoel (ihd) de laatste vijf seizoenen gehaald is en het belang van de telvakken VM421 en VM424 weergegeven als seizoen-gemiddelde. De twee telvakken staan weergegeven in figuur 4.2.

Soort	ihd	seizoens- gemiddeld	halen ihd	VM421	VM424
Dodaars	160	76		2,0	0,2
Fuut	290	238		9,7	0,1
Aalscholver	170	120		1,1	0,0
Kleine zilverreiger	7	8		0,0	0,8
Lepelaar	4	201		0,1	15,8
Kleine zwaan	behoud	0		0,0	0,0
Kolgans	behoud	0		0,0	5,2
Brandgans	600	712		19,2	36,6
Rotgans	210	303		4,1	0,0
Smient	4.000	3.254		121,0	145,5
Krakeend	60	53		0,0	0,6
Wilde eend	3.200	1.449		12,1	66,6
Pijlstaart	50	15		0,0	0,9
Slobeend	40	19		0,0	4,2
Kuifeend	760	201		0,1	0,0
Brilduiker	420	170		12,1	0,6
Middelste zaagbek	320	415		20,3	0,8
Meerkoet	4.200	2.048		29,3	76,5
Kluut	90	53		0,0	9,0
Goudplevier	820	507		0,0	39,3

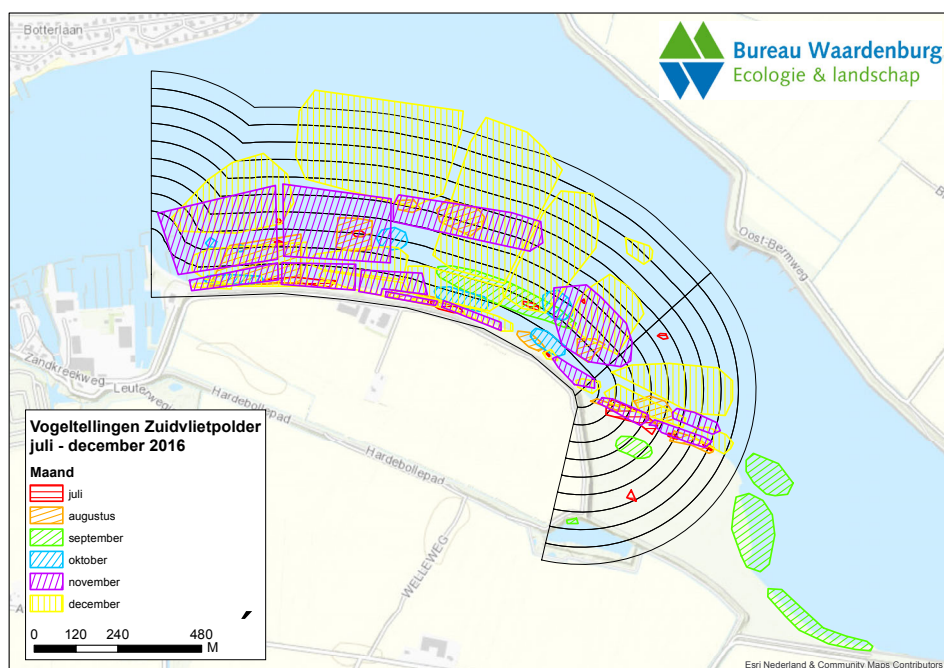

Figuur 4.2 Overzicht van de ligging van de telvakken VM421 en VM424, waarin maandelijks de watervogels in opdracht van Rijkswaterstaat geteld worden.

Tabel 4.3 Overzicht van de aantallen watervogels met een instandhoudingsdoel, die tijdens de aanvullende tellingen zijn waargenomen. Tevens is de activiteit van de vogels op het moment van tellen aangegeven. Het telgebied staat in figuur 4.1.

Soort	juli		augustus		september		oktober		november		december		Totaal	
	F	NF	F	NF	F	NF	F	NF	F	NF	F	NF	F	NF
Dodaars					2								2	0
Aalscholver	2		1				1		1		1		5	1
Brilduiker									25	32	24	11	49	43
Brandgans	97												97	0
Fuut	4	3	12	9		17			12	8	10	13	38	50
Goudplevier					16								16	0
Kuifeend							14						14	0
Krakeend					4					2			4	2
Kolgans										150			0	150
Meerkoet					184		39		24	118	59	3	306	121
Middelste zaagbek						6			23	140	13	31	36	177
Pijlstaart									3	2	2		5	2
Rotgans						48			41	45		4	41	97
Slobeend												3	0	3
Smient						11		36	16	405	218	942	234	1394
Wilde eend				7	215	12		65	16	115	10	96	241	295
Kleine zilverreiger	2				2	11							4	11
Totaal	105	3	13	16	423	105	54	101	161	1017	336	1.104	1.092	2.346

Figuur 4.3 geeft de verspreiding van de groepen watervogels tijdens de tellingen weer. De figuur laat zien dat in december de vogels zich tot op grote afstand van de oever bevonden, terwijl in november de vogels zich duidelijk dicht bij de oever bevonden. Op de grasstrook ten westen van Kwistenburg onderlangs de dijk zijn geen watervogels waargenomen.

Figuur 4.3 Verspreiding van de groepen watervogels op het water voor de Zuidvlietpolder en Kwistenburg in de verschillende telmaanden.

Er zijn vogels geteld in de periode juli-december 2016. Er vanuit gaande dat in de periode januari-juni vogels op een vergelijkbare manier van het gebied gebruik maken (bijlage 3) kan per soort het aantal vogels berekend worden dat seizoen gemiddeld door het gebruik van de cottages verstoord wordt. Tabel 4.4 geeft dit aantal weer. Lepelaar, kleine zwaan en kluut zijn niet in het gebied waargenomen en worden dan ook niet door het gebruik van de cottages verstoord.

Van brandgans, smient, wilde eend, meerkoet, brilduiker en middelste zaagbek worden seizoen gemiddeld één of meer vogels verstoord door het gebruik van de cottages. Voor de andere soorten is dit seizoen gemiddeld minder dan 0,5 en als niet relevant beschouwd. Het gebied van Kwistenburg is door de aanleg van de begroeiing aan de oostkant van dijkzone vrij van verstoring door het gebruik van de huisjes.

Het effect van De Zuidvliet op niet-broedvogels is afhankelijk van verschillende factoren. Enerzijds zijn niet alle soorten jaarrond in het gebied aanwezig en anderzijds zullen bij de cottages in het zomerhalfjaar andere activiteiten worden ondernomen dan in het winterhalfjaar. Daarnaast is het belangrijk op welke wijze de vogelsoort van het gebied gebruik maakt. Rustende vogels kunnen over het algemeen gemakkelijker uitwijken dan foeragerende vogels, aangezien voor deze laatste vooral het voedselaanbod op de locatie zelf bepalend is voor de aanwezigheid.

Tabel 4.4 Seizoengemiddeld aantal watervogels dat verstoord wordt door het gebruik van de cottages. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen het gebied voor de Zuidvlietpolder (west) en voor Kwistenburg (oost).

soort	verstoord op jaarbasis			
	west		oost	
	foer	rust	foer	rust
Dodaars	0	0	0	0
Fuut	0	0	0	0
Aalscholver	0	0	0	0
Kleine zilverreiger	0	0	0	0
Lepelaar	-	-	-	-
Kleine zwaan	-	-	-	-
Kolgans	0	0	0	0
Brandgans	5	0	0	0
Rotgans	0	0	0	2
Smient	34	159	0	3
Krakeend	0	0	0	0
Wilde eend	0	34	0	0
Pijlstaart	0	0	0	0
Slobeend	0	0	0	0
Kuifeend	0	0	0	0
Brilduiker	4	2	0	0
Middelste zaagbek	3	6	0	0
Meerkoet	17	16	0	0
Kluut	-	-	-	-
Goudplevier	0	0	0	0

Voor de vogelsoorten, die gebruik maken van de zones, waarin de desbetreffende soort door het recreatieve gebruik van de huisjes verstoord kan worden, moet nader bekeken of er sprake is van een significant negatief effect. Voor de relevante soorten wordt dit in tabel 4.5 weergegeven.

Tabel 4.5 Beoordeling effecten gebruik recreatiewoningen zonder rekening te houden met inrichtingsmaatregelen.

Soort	ihd	seizoen gemiddeld	verstoord foeragerend	verstoord effect
				rustend
Brandgans	600	712	5	0 negatief, niet sign.
Smient	4.000	3.254	34	159 negatief, significant?
Wilde eend	3.200	1.449	0	34 negatief, significant?
Brilduiker	420	170	4	2 negatief, significant?
Middelste zaagbek	320	415	3	6 negatief, niet sign.
Meerkoet	4.200	2.048	17	16 negatief, significant?

Voor brandgans en middelste zaagbek kunnen significant negatieve effecten door het project worden uitgesloten. Bij maatgevende verstoring, wanneer de verstoorde vogels het Veerse Meer verlaten, blijft het resterende aantal vogels

nog steeds boven het instandhoudingsdoel. Er is sprake voor deze soorten van een negatief, niet significant effect.

Voor de smient heeft het Veerse Meer vooral een functie als dagrustplaats, terwijl kleinere aantallen vogels ook in het gebied of op het gras langs de oever foerageren. De oorzaak dat het aantal van de soort beneden het instandhoudingsdoel ligt, ligt buiten het Veerse Meer (Ministerie van Infrastructuur en Milieu & Rijkswaterstaat 2015).

De wilde eend bereikt zijn aantalspiek in het Veerse Meer in de maanden november-februari (Arts *et al.* 2016). De vogels rusten overdag op het Veerse Meer en foerageren 's nachts op graslanden en andere landbouwgebieden in de omgeving. De aantallen liepen in het seizoen 2014/2015 op tot 3.270 vogels. De soort zit beneden zijn instandhoudingsdoel, maar het knelpunt voor deze soort bevindt zich buiten het Veerse Meer (Ministerie van Infrastructuur en Milieu & Rijkswaterstaat 2015). De 34 vogels die mogelijk verstoord worden door het gebruik van de cottages kunnen uitwijken naar een ander deel van het Veerse Meer, omdat slechts een klein deel van het totale aantal wilde eenden in het Veerse Meer verstoord wordt en er in het verleden door grotere aantallen wilde eenden op het Veerse Meer gerust werd.

Voor meerkoet en brilduiker is sprake van een andere situatie, omdat deze soorten ook in het gebied dat potentieel verstoord wordt foerageren. In het beheerplan wordt aangegeven dat de aantallen van beide soorten de laatste jaren achteruit gaan, maar dat de oorzaak daarvan onbekend is. Als mogelijk oorzaak wordt de in gebruik name van het Katse Heul genoemd (Beheerplan Veerse Meer).

Zonder inrichtingsmaatregelen moet aangenomen worden dat er door het recreatief gebruik van de cottages een significant negatief effect voor deze soorten niet uitgesloten kan worden.

Effect inrichtingsmaatregelen

De volgende inrichtingsmaatregelen worden genomen, die in principe gunstig voor de watervogels uitpakken;

- 1) In de strook ten westen van Kwistenburg onderlangs de dijk wordt een 125 m lange kreek aangelegd, met deels slikkige oevers en deels grazige oevers, waarvan de grasmat kort wordt gehouden. Hier komt 250 m grazige oever extra beschikbaar ten opzichte van de huidige situatie.
- 2) Voor Kwistenburg worden mosselbanken van 150-300 m² aangelegd door of het storten van 3.000 kg mosselen of door het aanleggen van BESE-elementen, waarop zich mossels kunnen vestigen. De aanleg van de mosselbanken is voorzien in het derde jaar na de start van het park. In Van 't Westeinde (2016) wordt voorgesteld om meerdere stroken parallel aan de oever aan te leggen. Indien hieraan geen medewerking wordt verleend, wordt een 150 m lange en 2 m brede mosselstrook langs

de gebiedsgrens in het water aangelegd, In deze strook worden om de 25 m 2 m brede openingen gemaakt om voldoende uitwisseling van water te realiseren tussen het gebied voor en achter de strook.

De brilduiker foerageert op kleine schelpdieren, kreeftachtigen, polychaeten en insectenlarven (Snow & Perrins 1998, De Leeuw 1991). Brilduikers duiken 0,5 – 8 m diep, waarbij geen sprake is van een duidelijke voorkeur (Bauer & Glutz 1969). In het ondiepe gebied voor de Zuidervlietpolder wordt zowel gerust als gevoerageerd door de brilduiker. In november foerageerden 19 van de 51 vogels en in december 24 van de 35 vogels binnen de verstoringszone. In november was 24% van de foeragerende vogels binnen 100 m van de oever aanwezig en in december was dit toegenomen tot 81%. Dit betekent dat de oeverzone van belang is als foerageergebied voor de brilduiker.

Een brilduiker eet 1.750 gram natgewicht aan driehoeksmosselen, hetgeen neerkomt op 70 gram droog vlees (De Leeuw 1991). In het mariene milieu zal een vergelijkbare consumptie plaatsvinden. Het gebruik van de cottages zal mogelijk 4 foeragerende brilduikers verstoren, zodat er minstens voedsel beschikbaar moet zijn voor $4 \text{ (vogels)} \times 1,75 \text{ (kg schelpdier)} \times 365 \text{ (dagen)} = 2.555 \text{ kg}$ schelpdieren bovenop de huidige situatie in de ondiepe zone voor de Zuidervlietpolder. Dit kan met de inrichtingsmaatregelen voor Kwistenburg gerealiseerd worden.

De meerkoet is een omnivoor en consumeert zowel plantaardig als dierlijk materiaal. Voor de Zuidvlietpolder wordt zowel in het water als op gras op de oever gevoerageerd, waarbij in de loop van de winter vaak intensiever op land wordt gevoerageerd.

In de huidige vormgeving van de inrichting van het gebied blijft de grazige oever grotendeels gehandhaafd, waarbij bij de huisjes lokaal riet wordt ontwikkeld. Door het gras kort te houden, wordt de kwaliteit van de oever als foerageergebied voor de meerkoet verbeterd in vergelijking met de huidige situatie. Meerkoeten hebben een duidelijke voorkeur voor een relatief korte grazige vegetatie in plaats van een verruigde vegetatie. Deze beheermaatregel komt boven op het graven van de kreek aan de westkant van Kwistenburg en is als maatregel voor het behoud van de draagkracht van het plangebied voor de meerkoet niet noodzakelijk. Door de oever meerkoetvriendelijk in te richten, kunnen de gebruikers van de cottages genieten van wilde vogels die op het gras rond de cottages foerageren. In totaal komt 10 keer 20 m oeverlengte aan kort grasland beschikbaar langs De Zuidvliet voor de meerkoet als foerageergebied in het winterhalfjaar.

De kreek naast Kwistenburg biedt voldoende foerageermogelijkheden voor meerkoeten en smienten die nu in het winterhalfjaar voor de Zuidvlietpolder op de oever foerageren. Voor de goed functioneren van de kreek met oever is het wel noodzakelijk dat het gras op de kreekoever op korte afstand van de waterlijn groeit en dat de gemiddelde graslengte kort is.

Met deze in de planvorming opgenomen inrichtingsmaatregelen kunnen de smienten, die foerageren in het gebied dat door het gebruik van de huisjes verstoord wordt, uitwijken naar het gebied ten westen van Kwistenburg om daar te foerageren. Ook zijn hier voldoende foerageermogelijkheden voor de meerkoet. Hierdoor is er geen netto-effect van de plannen op de realisatie van de instandhoudingsdoelen voor deze soorten in het Veerse Meer. Niet uitgesloten kan worden dat door de aanleg van de kreek op Kwistenburg de aantallen van deze soorten zelfs licht zullen stijgen.

4.3 Bepaling van effecten van stikstofdepositie

De stikstofdepositie als gevolg van het project De Zuidvliet is berekend met behulp van het rekenprogramma AERIUS. Dit programma is onderdeel van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Voor de details van de berekening en resultaten wordt verwezen naar bijlage 4 voor de AERIUS rapportage.

In de Aerijs rapportage is uitgegaan van 38 cottages, die 52 weken van het jaar bezet zijn. Voor de verkeersbewegingen is de gemiddelde afstand via de Veerweg tot de N256 aangehouden, waarbij uitgegaan is per huisje van 2 retourritten per dag gedurende 52 weken. Uit de berekeningen komt naar voren dat er geen natuurgebieden zijn waar de additionele depositie hoger is dan de drempelwaarde van 0,05 mol N/ha/jr.

Het Natura 2000-gebied Veerse Meer is niet aangewezen voor habitattypen. Bij Natura 2000-gebied Oosterschelde wordt de kritische depositiewaarde van de aanwezige habitattypen in de huidige en toekomstige situatie niet overschreden. Effecten van extra depositie van minder dan 0,05 mol N/ha/jr door de realisatie van De Zuidvliet op instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebieden Veerse Meer en Oosterschelde zijn daarom uitgesloten.

5 Betekenis plangebied De Zuidvliet voor beschermde soorten planten en dieren

5.1 Relevante soorten

Uit bronnenonderzoek (NDFF geraadpleegd op 10 februari 2017) en een oriënterend veldonderzoek blijkt dat De Zuidvliet ongeschikt is voor de in de regio voorkomende amfibieën, reptielen, beschermde insecten en beschermde zoetwatervissen. Er is buitendijks geen zoetwater aanwezig, zodat het gebied ongeschikt is voor amfibieën, zoetwatervissen en watergebonden insecten. Het gebied bestaat uit een smalle strook ruiger grasland, dat beweid wordt met paarden.

Het plangebied is in potentie wel geschikt voor vogels en vleermuizen. Het plangebied bevat voor deze soorten (in potentie) geschikt habitat, zoals bosjes en open water. Van vogels zijn recente waarnemingen bekend uit de NDFF en ook de recente watervogeltellingen geven een beeld van het gebruik van het gebied. De functie van het plangebied voor deze soorten wordt besproken in de volgende paragraaf.

5.2 Betekenis van het plangebied voor beschermde soorten

5.2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn³

Vogels met jaarrond beschermde nestplaats

Er zijn in het plangebied geen nestplaatsen van vogels aanwezig, die jaarrond beschermd zijn.

Overige broedvogels

Uit het NDFF blijkt dat in het plangebied en direct omgeving broedvogelsoorten als gele kwikstaart, veldleeuwerik, graspieper en patrijs kunnen voorkomen. Voor andere soorten is het plangebied weinig geschikt vanwege het grotendeels ontbreken van opgaande begroeiing.

5.2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Vleermuizen

Er zijn buitendijks geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. De dijk is als lijnvormig element potentieel wel geschikt als vliegroute en als foerageerlocatie voor vleermuizen. In het NDFF zijn geen waarnemingen van vleermuizen in de relevante kilometerhokken bekend.

³ Op grond van door het ministerie van EZ verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

5.2.3 Beschermingsregime andere soorten

Planten

Het plangebied heeft geen betekenis voor beschermde soorten planten. In het plangebied zijn namelijk geen beschermde soorten planten aangetroffen. Geschikte groeiplaatsen / biotopen zijn ook niet aanwezig. Wel komen hier de volgende Rode Lijstsoorten voor: dunstaart, driedistel, schorrezoutgras, melkkruid en kattendoorn. Op Kwistenburg zijn de volgende Rode Lijst soorten aangetroffen: zeegerst, kamgras, schorrezoutgras, klein schorrekruid, melkkruid en gewone agrimonie. (bron: NDFF en eigen waarnemingen Bureau Waardenburg). Deze soorten hebben echter geen beschermingsstatus.

Vissen

Het plangebied heeft weinig betekenis voor beschermde soorten vissen, omdat er geen goed ontwikkelde oeverzone is en het gebied heeft een geringe waterdiepte. De zwarte grondel is talrijk in het oostelijke deel van het Veerse meer (www.sportvisserijzwn.nl), zodat deze soort ook in het water voor het plangebied zal voorkomen. De zwarte grondel is een soort van de Rode Lijst (gevoelig) maar is niet beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen waarnemingen van strikt beschermde soorten uit het plangebied bekend en het gebied is er ook niet geschikt voor. Wel komen hier soorten voor, zoals haas en veldmuis. Dit zijn algemeen voorkomende soorten zoogdieren waarvoor in Zeeland een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen.

6 Effecten op beschermde soorten

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de werkzaamheden op soorten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en het Beschermingsregime andere soorten. De voorgenomen werkzaamheden starten naar verwachting in 2018 en worden getoetst aan de Wet natuurbescherming.

6.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Het plangebied heeft betekenis voor broedvogelsoorten van extensief gebruikt grasland als graspieper, veldleeuwerik en gele kwikstaart (zie § 5.2.3)

Effect op de kwaliteit verblijfplaatsen

Er zijn geen jaarrond beschermde broedplaatsen van vogels in het gebied aanwezig. Jaarlijks worden 2-4 cottages aangelegd. Deze werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen (niet in periode half maart-augustus) of er wordt van te voren gecontroleerd door een ter zake kundige dat er geen broedvogels aanwezig zijn, die verstoord kunnen worden. Bij bouwen buiten het broedseizoen zijn de cottages afgebouwd voor de start van het broedseizoen. In het tweede geval zijn er bij de start van de werkzaamheden geen broedvogels aanwezig. Indien de werkzaamheden begonnen zijn en er komen vervolgens toch vogels tot broeden komen, betekent dit dat de vogels blijkbaar geen last hebben van de werkzaamheden.

Op Kwistenburg en het gebied voor Kwistenburg worden geen vogels verstoord, omdat deze delen afgeschermd zijn door de begroeiing aan de oostkant van het projectgebied.

Voor broedvogels van extensief gebruikt grasland wordt het plangebied van De Zuidvliet ongeschikt door de aanwezigheid van de huisjes en de aanplant van heggen en struiken.

Effect op het aanbod aan verblijfplaatsen (kwantiteit)

Tijdelijke effecten

De aanlegwerkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen of na controle op aanwezigheid van broedvogels, zodat er geen directe tijdelijke effecten van de werkzaamheden zijn. Wel zijn er tijdelijke indirecte effecten, omdat de beplanting eerst tot ontwikkeling moet komen, voordat hier broedmogelijkheden ontstaan voor meer struweel gebonden soorten.

Permanente effecten

Met de realisatie van heggen en struwelen en de aanplant van bomen neemt de diversiteit in het gebied toe, waartoe er voor veel soorten broedmogelijkheden ontstaan in het gebied. Dit zijn vooral soorten van struwelen en meer parkachtige milieus met een afwisseling van open en gesloten vegetaties.

Beoordeling ten aanzien van verbodsbepalingen

Vernielen of beschadigen nest-, rust en slaappleatsen (Wnb art. 3.1.2)

Door buiten het broedseizoen te werken of door van te voren te controleren dat er geen broedparen aanwezig zijn, worden er geen nestplaatsen vernield.

Mitigerende maatregelen

Tabel 4.3 laat zien dat de aantallen watervogels in het gebied in november sterk toenemen. Veel van de overwinterende vogels verlaten na februari weer het gebied. Voor de Zuidvlietpolder ligt een uitgebreide ondiepte, die voor watervogels aantrekkelijk is. Voedsel in de vorm van bodemfauna is hier makkelijk te bereiken en door de ondiepte is het gebied moeilijk toegankelijk voor waterrecreatie. Indien vanuit de cottages met bootjes wordt gevaren kan dit verstoring van de vogels op het water opleveren. Dit kan voorkomen worden door op het water enkele tientallen meters uit de oever een ballenlijn neer te leggen als begrenzing van het te bevaren gebied, waarbij ook de oostgrens van het gebied wordt afgesloten om verstoring van Kwistenburg te voorkomen, of door het gebruik van bootjes in de periode oktober-maart niet toe te staan.

Indien deze mitigerende maatregelen onderdeel van het plan vormen, worden eventueel verstorende effecten van het gebruik van de cottages op de vogels die gebruik maken van ondiepten op grotere afstand van de huisjes gemitigeerd.

De hierboven genoemde maatregelen dragen er aan bij dat van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels geen sprake is.

6.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Er wordt ingeschat dat het plangebied betekenis als heeft jachtgebied en vliegroute voor vleermuizen (zie § 5.2.2)

Effect op de kwaliteit verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen voor vleermuizen beschikbaar, zodat effecten op verblijfplaatsen zijn uit te sluiten.

Overige functies

Dijken en andere lijnelementen worden veelal door vleermuizen gebruikt als migratieroute om van de rust- naar de foerageerplaatsen te trekken en omgekeerd (Kapteyn 1995). Na inrichting van het gebied neemt de begroeiing in het gebied van struiken en bomen toe, waardoor de beschutting toeneemt. Hierdoor wordt het plangebied aantrekkelijker voor vleermuizen als foerageergebied (Kapteyn 1995). Negatieve effecten op vleermuizen zullen zich door de inrichting van De Zuidvliet niet voordoen. De foerageermogelijkheden nemen juist toe.

Beoordeling ten aanzien van verbodsbepalingen

De voorgenomen plannen kunnen de functie voor vleermuizen versterken, overtreding van verbodsbepalingen is uitgesloten.

6.3 Beschermingsregime andere soorten

Het plangebied heeft betekenis voor algemeen voorkomende zoogdieren als veldmuis en haas. Met de inrichting van het gebied kunnen verblijfplaatsen van deze soorten verdwijnen. Deze verblijfplaatsen zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. In de provincie Zeeland geldt ten aanzien van deze soorten een vrijstelling bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarmee niet nodig.

Het plangebied heeft betekenis voor de zwarte grondel (zie § 5.2.3)

Effect op de kwaliteit verblijfplaatsen

Voortplantings-, rust- en andere verblijfplaatsen

Een klein deel van de cottages wordt deels in het water gebouwd. Hierdoor wordt tijdens de aanlegfase leefgebied tijdelijk verstoord. Na de aanleg wordt er meer recreatief gebruik van het gebied gemaakt, maar dit zal niet van invloed zijn op de zwarte grondel, aangezien er zich nu op korte afstand van de recreatiewoningen een snelvaar traject aanwezig is. Door de ontwikkeling van de oeverzone en de aanleg van huisjes in het water, zullen de schuilmogelijkheden eerder toe dan afnemen.

Met name de aanleg van de mosselbanken ontstaan hier ook verblijfplaatsen voor de zwarte grondel.

Effect op het aanbod aan verblijfplaatsen (kwantiteit)

Tijdelijke effecten

Zeer lokaal zal door de aanleg van de cottages deels in het water verstoring optreden.

Permanente effecten

Na aanleg van de cottages en de mosselbanken neemt het aantal verblijfplaatsen voor de zwarte grondel toe ten opzichte van de huidige situatie.

Staat van instandhouding

Huidige staat van instandhouding

De huidige staat van instandhouding is goed.

Staat van instandhouding na de ingreep

Na de ingreep worden de leefomstandigheden voor de zwarte grondel eerder gunstiger dan ongunstiger.

Beoordeling ten aanzien van verbodsbepalingen

Vernielen of beschadigen groeiplaatsen, verblijfplaatsen (Wnb art. 3.10.1)

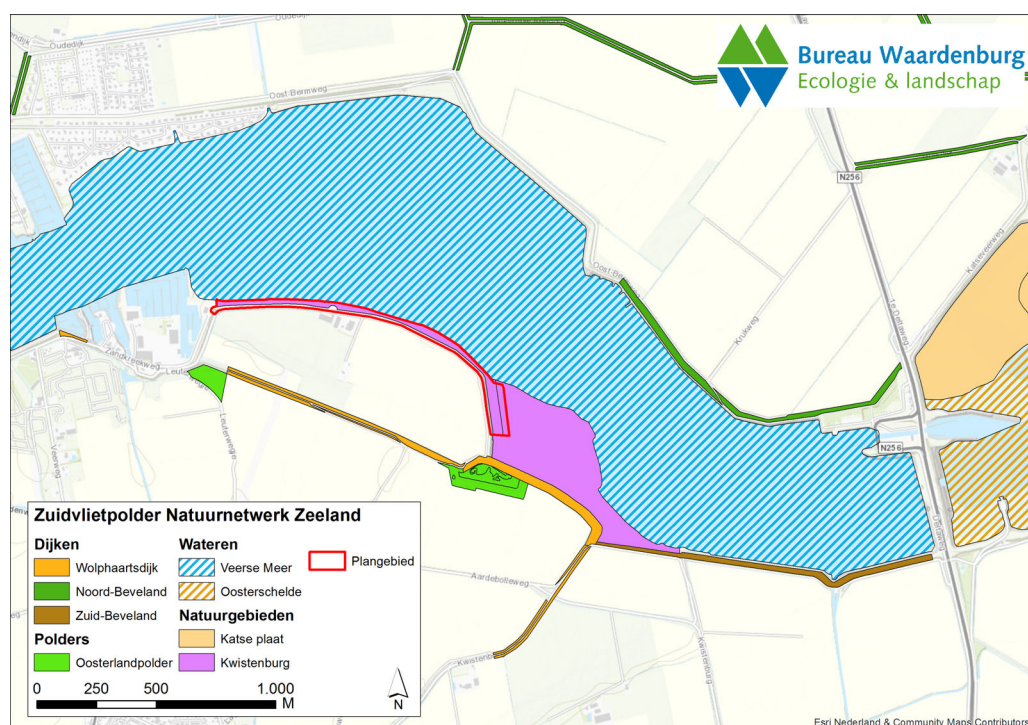
De paaitijd van de zwarte grondel beslaat de periode mei-augustus, zodat er bij werkzaamheden in de paaitijd mogelijk lokaal een enkele paaiplek verstoord wordt, indien er in het water gebouwd gaat worden. Gezien het talrijke voorkomen van de soort in het Veerse Meer is de goede staat van instandhouding niet in het geding.

7 Nee, tenzij-toets NNN

7.1 Wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN

De wezenlijke waarden en kenmerken van De Zuidvliet in de provincie Zeeland zijn niet vastgelegd. Het gebied heeft de bestemming natuur.

Figuur 7.1 geeft de begrenzing van de NNN in de omgeving van het plangebied weer.

Figuur 7.1 begrenzing van de NNN in het plangebied.

7.2 Effecten op het NNN

Effecten op het functioneren van het NNN zijn niet te verwachten. De wezenlijke waarden en kenmerken worden niet aangetast.

Wel gaat door het ruimtebeslag een deel van het gebied verloren. Het NNN ter plaatse bestaat uit de dijk, binnen- en buitenzijde, en het voorland. De binnenzijde van de dijk verandert niet. Op een deel van de dijk worden aan de buitenzijde cottages geplaatst, waardoor dit deel van het gebied zijn functie verliest. Maximaal gaat het naar schatting om $38 \times 50 \text{ m}^2 = 1.900 \text{ m}^2$. Hier tegenover staat dat door het aanplanten van bomen en struiken op het voorland, de diversiteit van het gebied sterk toeneemt en daardoor voor meer

soorten een verbindingzone kan vormen, zoals kleine zoogdieren, insecten en vleermuizen.

7.3 Mitigatie en resterende effecten

Een klein deel van de verbindingzone gaat verloren, maar een groot deel blijft behouden. Daarnaast neemt de kwaliteit van de verbindingzone toe door het toevoegen van een nieuw element als struweel en door het aanplanten van extra bomen.

8 Conclusies

8.1 Effecten beschermde gebieden

Op grond van het veldbezoek, de vogeltellingen en bronnenonderzoek, wordt geconcludeerd dat

1. Directe effecten als gevolg van het project De Zuidvliet als verlies van areaal of leefgebied door ruimtebeslag zijn weliswaar aan de orde, maar de effecten hiervan worden door de in de plannen opgenomen inrichtingsmaatregelen gemitigeerd.
2. Indirecte effecten als gevolg van het project De Zuidvliet als versnippering, verdroging, verstoring en verontreiniging zijn niet aan de orde. Gedurende de wintermaanden, wanneer het gebied intensiever door watervogels wordt gebruikt, is er minder recreatief gebruik van het open water door de gebruikers van de recreatiewoningen.
3. Het project De Zuidvliet zal leiden tot een kleine extra depositie van stikstof in Natura 2000-gebieden. Effecten op instandhoudingsdoelen voor stikstof-gevoelige habitats of leefgebieden van soorten zijn daarbij uitgesloten.

Uit AERIUS berekeningen komt naar voren dat er geen natuurgebieden zijn waar de additionele depositie hoger is dan de drempelwaarde van 0,05 mol N/ha/jr. Het Natura 2000-gebied Veerse Meer is niet aangewezen voor habitattypen. Bij Natura 2000-gebied Oosterschelde wordt de kritische depositiewaarde van de aanwezige habitattypen in de huidige en toekomstige situatie niet overschreden. Effecten van extra depositie van minder dan 0,05 mol N/ha/jr door de realisatie van De Zuidvliet op instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebieden Veerse Meer en Oosterschelde zijn daarom uitgesloten.

Op grond van de in dit rapport gepresenteerde objectieve gegevens zijn negatieve effecten als gevolg van het project De Zuidvliet op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden uitgesloten. Daarmee zijn significant negatieve effecten eveneens uitgesloten.

Cumulatieve effecten

Omdat er geen negatieve effecten zijn, is het niet nodig naar cumulatieve effecten onderzoek te doen.

8.2 Effecten beschermde soorten

Aangezien de bouw van de recreatiewoningen buiten het broedseizoen plaatsvindt of nadat in het broedseizoen met zekerheid is vastgesteld door een

ter zake kundige dat op de bouwlocatie en directe omgeving geen broedvogels aanwezig zijn, zijn er geen effecten op broedvogels. Indien er in het broedseizoen vervolgens tijdens de werkzaamheden toch vogels toch tot broeden komen ondervinden deze broedvogels blijkbaar geen hinder ondervinden van de werkzaamheden aan de cottages.

Vleermuizen gebruiken de dijk als vliegroute. Deze functie wordt door de ontwikkeling van de cottages eerder versterkt dan verslechterd, omdat door de aanplant van hagen en bomen er meer luwte ontstaat, waardoor het voor vleermuizen geschikter wordt om te foerageren.

De ondiepe oeverzone is nu weinig geschikt is als leefgebied voor zoutwatervissen. Met de ontwikkeling van lokaal riet en de aanleg van de mosselbankverbeteren de mogelijkheden voor deze zoutwatervissen. Er treden geen effecten op beschermde vissoorten op.

Als gevolg van het project De Zuidvliet worden geen verbodsbepalingen ten aanzien van soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn overtreden. Met de inrichting van het gebied kunnen verblijfplaatsen van soorten als veldmuis en haas verdwijnen. In de provincie Zeeland geldt ten aanzien van deze soorten een vrijstelling bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarmee niet nodig.

8.3 Aanbevelingen

Omdat er door de combinatie van de bouw en het gebruik van cottages met inrichtingsmaatregelen, die onlosmakelijk onderdeel vormen van het plan, er geen effecten zijn, is het uitgesloten dat er significante effecten zijn.

N.B. De beoordeling van de noodzaak voor een vergunning ligt bij het bevoegd gezag. De conclusie van Bureau Waardenburg heeft geen rechtskracht.

Ontheffing

Aangezien er geen beschermde soorten negatief beïnvloed worden door de plannen is het niet nodig ontheffing aan te vragen.

Vervolgonderzoek

De conclusies in dit rapport zijn gebaseerd op voldoende beschikbare en actuele informatie. Er zijn geen hiaten in kennis geconstateerd die van invloed kunnen zijn op de conclusies. De conclusies geven dan ook geen aanleiding voor vervolgonderzoek.

Maatregelen

Naast de inrichtingsmaatregelen, die al onderdeel van het plan vormen, is het niet nodig om extra maatregelen te nemen.

8.4 Samenvattende tabel effecten

In tabel 8.1 wordt een korte samenvatting gegeven van de effecten die door de voorgenomen ingreep, inclusief de inrichtingsmaatregelen, ontstaan. Hierbij zijn niet alleen de soorten en soortgroepen opgenomen, die in het kader van deze Passende Beoordeling zijn besproken. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de effecten van het gebied De Zuidvliet en de effecten van de mitigerende maatregelen bij de strook langs Kwistenburg. Zonder het project De Zuidvliet zou het netto-effect nul zijn.

Tabel 8.1 Samenvatting van de effecten van de ingreep, inclusief inrichtingsmaatregelen. o = geen effect, - = licht negatief effect, -- = sterker negatief effect, = = licht positief effect, ++ = sterker positief effect. Zowel het effect per deelgebied als het netto-effect is gegeven.

Soort(-groep)	De Zuidvliet	Strook langs Kwistenburg	Netto effect project
smient	--	++	o
meerkoet	+	++	++
brilduiker	-	+	o
steltlopers	-	++	+
graslandbroedvogels	-	+	o
struweelvogels	++	o	++
Vleermuizen	++	o	++
zoutwatervissen	+	++	++
verbindingszone	+	o	+

9 Literatuur

- Arts F.A., S. Lilipaly & R.C.W. Strucker 2016. Watervogels en zeezoogdieren in de Zoute Delta 2014 / 2015. RWS Centrale informatievoorziening BM 16.09.
- Bauer K.M. & U.N. Glutzvon Blotzheim 1969, Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 3. (Anseriformes, 2. Teil). Akademische Verlagsgesellschaft, Frankfurt.
- Kapteyn K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem.
- Krijgsveld K.L., R.R. Smits & J. Van der Winden 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Rapport 08-173. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Meininger P.L., C.M. Berrevoets & R.C.W. Strucker 1994. Watervogeltellingen in het zuidelijk Deltagebied 1987-91. Rapport RIKZ-94.005. RIKZ, Den Haag.
- Leeuw J. De 1991. Predatie van driehoeksmosselen door watervogels. 1991 – 18 lio. Intern rapport. RWS Directie Flevoland, Lelystad.
- Snow D.W. & C.M. Perrins 1998. The birds of the Western Palearctic. Concise edition. Volume 1 Non-Passerines. Oxford University Press, Oxford.
- Van 't Westeinde B.A. 2016. "De Zuidvliet", duurzame recreatie in de natuur.

Bijlage 1 Wettelijke kader

1.1 Inleiding

Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (kortweg: Wnb) in werking. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Met de inwerkingtreding van de Wnb zijn de provincies het bevoegde gezag voor de ontheffing- en vergunningverlening voor plannen en projecten en voor het vaststellen van vrijstellingsregelingen. Bij provincie overschrijdende projecten is dit de minister van EZ.

Deze bijlage vat het wettelijk kader samen voor toetsing van ruimtelijke ingrepen en andere handelingen. In paragraaf 1.2 komen algemene bepalingen van de wet aan de orde. Gebiedsbescherming is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden' en is hier samengevat in paragraaf 1.3. De bescherming van soorten is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en in deze bijlage samengevat in paragraaf 1.4. De bescherming van bomen en bos is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 4 Houtopstanden, hout en houtproducten'. Dit laatste hoofdstuk en andere onderdelen van de Wnb zoals jacht, schadebestrijding, overlastbestrijding, faunabeheer en omgang met exoten maken geen deel uit van deze bijlage.

1.2 Algemene bepalingen

Art 1.10 De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

Art 1.11 Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorgplicht houdt in elk geval in dat handelingen waarvan redelijkerwijs verwacht mag worden dat ze nadelige gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten achterwege blijven, dan wel dat noodzakelijke maatregelen worden getroffen om negatieve gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen ze beperkt of ongedaan worden gemaakt.

Art 1.12 Gedeputeerde staten van de provincies dragen zorg voor:

- het nemen van de nodige maatregelen voor de bescherming, de instandhouding of het herstel van biotopen en leefgebieden in voldoende gevarieerdheid voor alle van nature in het wild levende vogelsoorten en planten en dieren en hun habitats van bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn en habitattypen van bijlage I van de Habitatrichtlijn;
- het behoud of het herstel van een gunstige staat van instandhouding van de met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende van nature in het wild voorkomende dier- en plantensoorten;
- de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland.

Gedeputeerde staten kunnen gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en 'bijzondere provinciale landschappen'.

1.3 Natura 2000-gebieden

De Wnb heeft tot doel het beschermen en in stand houden van Natura 2000-gebieden.

Relevante wettelijke bepalingen

De beoordeling van projecten en andere handelingen wordt geregeld in artikel 2.7 tot en met artikel 2.9. Aanwijzingsbesluiten geven de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van de leefgebieden voor vogels van de Vogelrichtlijn, de natuurlijke habitats en de habitats van soorten van de Habitatrichtlijn. De instandhoudingsmaatregelen zijn voor elk gebied beschreven in het beheerplan. Tevens beschrijft het beheerplan welke handelingen en ontwikkelingen in het gebied en daarbuiten het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Voor het uitvoeren van plannen of projecten kan GS de verplichting opleggen tot preventieve of herstelmaatregelen. Dit is niet van toepassing indien voor het plan of project een (omgevings)vergunning is verleend.

Beoordeling van plannen en projecten

Art. 2.7 Voor een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie (in cumulatie) met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, is een **passende beoordeling** noodzakelijk. Er is een **vergunning** nodig van GS voor projecten of andere handelingen die de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de

soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. De bevoegdheid ten aanzien van de vergunningverlening ligt bij GS van de provincie waarin het project wordt uitgevoerd.

Er geldt een **uitzondering op de vergunningprocedure** op grond van de Wet natuurbescherming: als via een andere wettelijke bepaling een passende beoordeling verplicht is (bijvoorbeeld op grond van de Tracéwet of de Speedwet wegverbreding) voor de besluitvorming.

Art. 2.9 Géén vergunning is nodig:

- Als het project of de handeling is opgenomen in een Natura 2000-beheerplan of in een vastgesteld programma voor Natura 2000-gebieden (zoals de PAS). Voorwaarde is dat 1) ten aanzien van het plan of het programma een passende beoordeling van projecten is uitgevoerd waaruit de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten, en 2) dat het bestuursorgaan dat het plan of programma heeft vastgesteld, tevens bevoegd gezag is voor vergunningverlening of dat dit bestuursorgaan heeft ingestemd heeft met het plan of programma.
- Als het project of de handeling al bestond of bekend was op de referentiedatum 31 maart 2010 of later als het gebied later is aangewezen (ook wel bekend als bestaand gebruik).
- Als het project of de handeling behoort tot door PS bij verordening aangewezen categorieën van gevallen.

Toelichting op begrippen

Habitattoets

De habitattoets is de verzamelnaam van toetsingen van effecten van plannen en projecten op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In beginsel worden de effecten van plannen en projecten op Natura 2000-gebieden 'passend beoordeeld'. Als er kans is op significant negatieve effecten en mitigerende maatregelen bij de beoordeling zijn betrokken wordt gesproken over een '**passende beoordeling**'. Om procedurele redenen kan er voor worden gekozen om een **oriëntatiefase** – soms ook wel '**voortoets**' genoemd – te doorlopen. De inhoudelijke studie is in de oriëntatiefase in grote lijnen identiek aan een passen de beoordeling, echter mitigerende maatregelen zijn bij de oriëntatiefase niet bij de beoordeling betrokken. Als de conclusie is dat significante negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten en maatregelen nodig zijn om significant negatieve effecten met zekerheid te voorkomen, zal alsnog een passende beoordeling nodig zijn.

Mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen zijn maatregelen ter voorkoming of beperking van het (mogelijke) effect van het project of andere handeling en deze maatregelen zijn onlosmakelijk verbonden zijn met een project / andere handelingen

Cumulatieve effecten

Voor de habitattoets geldt uitdrukkelijk dat voor elke activiteit onderzocht moet worden of er mogelijke significante effecten zijn als gevolg van de activiteit afzonderlijk en in combinatie met andere plannen en projecten. In het laatste geval moeten de gezamenlijke ofwel cumulatieve effecten beoordeeld worden in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Het gaat daarbij om alle plannen en projecten die op bestuurlijk niveau zijn goedgekeurd en die nog niet (volledig) zijn gerealiseerd.

Significantie

Van significante effecten kan sprake zijn als ten gevolge van het plan of project realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen wordt bemoeilijkt of onmogelijk wordt gemaakt. In de Leidraad bepaling Significantie is het begrip 'significante gevolgen' toegelicht.⁴

Externe werking

Ook activiteiten buiten het Natura 2000-gebied kunnen vergunningplichtig zijn als die activiteiten negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied (kunnen) veroorzaken. Dit wordt de 'externe werking' van de bescherming genoemd.

Programma Aanpak Stikstof

Op 1 juli 2015 is de Programma Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. Dit programma geeft met een gericht pakket van herstelmaatregelen enerzijds waarborgen voor behoud en herstel van stikstofgevoelige habitats en leefgebieden van soorten en biedt anderzijds ruimte voor nieuwe economische activiteiten. Voor projecten die vermeld zijn op een lijst met prioritaire projecten is op voorhand ruimte gereserveerd. Voor nieuwe projecten (niet-prioritair) geldt bij een toename van stikstofdepositie op een stikstof gevoelig habitat met thans al een overschrijding het volgende:

- Activiteiten met een stikstofdepositie vanaf 1 mol/ha/jaar zijn vergunningplichtig.
- Activiteiten met een stikstofdepositie onder 0,05 mol/ha/jaar zijn niet vergunningplichtig.

⁴ Leidraad bepaling significantie. Nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet. Publicatie Steunpunt Natura 2000, versie 27 mei 2010.

- Voor activiteiten met een stikstofdepositie tussen 0,05 mol/ha/jaar – 1 mol/ha/jaar moet voor het Natura 2000-gebied worden nagegaan wat de actuele geldende grenswaarde is. Bij 95% uitgegeven depositieruimte wordt de grenswaarde verlaagd naar 0,05 mol/ha/jaar; dan is dus een vergunning nodig bij een stikstofdepositie hoger dan 0,05 mol/ha/jaar (anders bij 1 mol/ha/jaar)

De omvang van de stikstofdepositie als gevolg van een project moet worden vastgesteld aan de hand van het rekenmodel AERIUS Calculator.

1.4 Soorten

Verbodsbepalingen

De Wnb onderscheid bij de bescherming van soorten drie beschermingsregimes:

Art. 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk in het wild levende vogels (VR artikel 1) te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder 1 te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld onder 1 te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld onder 1 opzettelijk te storen.
5. Het verbod, opzettelijk storen, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het ministerie heeft een lijst gemaakt van soorten vogels die hun nest doorgaans het hele jaar door of telkens opnieuw gebruiken. Deze nesten zijn jaarrond beschermd⁵. Voor andere soorten geldt dat de nesten alleen beschermd zijn wanneer zij (in het broedseizoen) in gebruik zijn.

Art. 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende **dieren** (HR bijlage IV, VvBern Bijlage II, VvBonn Bijlage I) opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld onder 1 opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld onder 1 in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder 1 te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden **planten** (HR bijlage IV, VvBern Bijlage I) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

⁵ Zie de Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingrepen, ministerie van LNV, augustus 2009.

Art. 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Het is verboden in het wild levende **zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers** van de soorten, genoemd in de bijlage bij de Wet, onderdeel A, natuurbescherming opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder 1 opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
3. Het is verboden **vaatplanten** genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij de Wet natuurbescherming, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Ontheffingen en vrijstellingen

Gedeputeerde staten kunnen een ontheffing verlenen van verboden die gelden voor Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Art 3.3), Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Art 3.8) en Beschermingsregime andere soorten (Art 3.10 lid 2). Provinciale staten en de Minister kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van deze verboden (Art 3.3, Art 3.8)

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing,
- er is voldaan aan een in Art 3.3 dan wel Art 3.8 genoemd belang,
- er is geen sprake van een verslechtering van de (gunstige) staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gesteld om schade te beperken of te compenseren zodat er geen afbreuk wordt gedaan aan de Svl.

Art 3.3, Art 3.8 De verboden voor zijn niet van toepassing op handelingen ten behoeve van instandhoudingsmaatregelen en handelingen in het kader van een Natura 2000-beheerplan of een vastgesteld programma (zoals bijvoorbeeld de PAS).

Art. 3.10 Voor soorten vallend onder '*Beschermingsregime andere soorten*' kan de provincie een vrijstelling verlenen voor handelingen in het kader van de **ruimtelijke inrichting of ontwikkeling** van gebieden en **bestendig beheer of onderhoud**.

Art. 3.31 De hierboven genoemde verboden onder de drie beschermingsregimes zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde **gedragscode** en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer of onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Bijlage 2 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Veerse Meer

Essentietabel Natura 2000-gebied 119, Veerse Meer

Kernopgaven

Opgave landschappelijke samenhang en interne complexiteit (Noordzee, Waddenzee en Delta)

Behoud of herstel ruimtelijke samenhang diep water, kreken, geulen, ondiep water, platen, kwelders of schorren, stranden en bijbehorende sedimentatie- en erosieprocessen. Behoud openheid, rust en donkerte. Voor vogels betekent dit voldoende rust en ruimte om te foerageren en voldoende rustige hoogwatervluchtplaatsen op korte afstand van foerageergebieden in het intergetijdengebied.

1.04

Foerageerfunctie visetende vogels

Behoud foerageerfunctie visetende vogels in het bijzonder voor fuut A005, geoorde fuut A008 en middelste zaagbek A069.

Instandhoudingsdoelstellingen

Instaantrouwingsvoorsellingen		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren	Kernopgaven		
Broedvogels										
A017	Aalscholver	+	=	=			300			
A034	Lepelaar	+	=	=			12			
A183	Kleine Mantelmeeuw	+	=	=			590			
Niet-broedvogels										
A004	Dodaars	+	=	=		160		1.04		
A005	Fuut	-	=	=		290				
A017	Aalscholver	+	=	=		170				
A026	Kleine Zilverreiger	+	=	=		7				
A034	Lepelaar	+	=	=		4				
A037	Kleine Zwaan	-	=	=		behoud				
A041	Kolgans	+	=	=		behoud				
A045	Brandgans	+	=	=		600				
A046	Rotgans	-	=	=		210				
A050	Smient	+	=	=		4000				
A051	Krakeend	+	=	=		60				
A053	Wilde eend	+	=	=		3200				
A054	Pijlstaart	-	=	=		50				
A056	Slobeend	+	=	=		40				
A061	Kuifeend	-	=	=		760				
A067	Brilduiker	+	=	=		420				
A069	Middelste Zaagbek	+	=	=		320		1.04		
A125	Meerkoet	-	=	=		4200				
A132	Kluut	-	=	=		90				
A140	Goudplevier	--	=	=		820				

Legenda

W

Kernopgave met wateropgave

Sense of urgency: beheeropgave

Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities

SVI landelijk

Landelijke Staat van Instandhouding (~ zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)

=

Behoudsdoelstelling

>

Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

=(<)

Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

deze tabel is gebaseerd op het definitief aanwijzingsbesluit

Gebruik deze essentietabel in combinatie met de leeswijzer

Essentietabel Natura 2000-gebied 118_Oosterschelde

Kernopgaven

	Opgave landschappelijke samenhang en interne compleetheid (Noordzee, Waddenzee en Delta)	Behoud of herstel ruimtelijke samenhang diep water, krekens, geulen, ondiep water, platen, kwelders of schorren, stranden en bijbehorende sedimentatie- en erosieprocessen. Behoud openheid, rust en donkerte. Voor vogels betekent dit voldoende rust en ruimte om te foerageren en voldoende rustige hoogwatervluchtplaatsen op korte afstand van foerageergebieden in het intergetijdengebied.
1.11	Rust- en foerageergebieden	Behoud slikken en platen voor rustende en foeragerende niet-broedvogels zoals voor bonte strandloper A149, rosse grutto A157, scholekster A130, kanoet A143, steenloper A169 en eider A063 en rustgebieden voor gewone zeehond H1365 en grijze zeehond H1364.
1.13	Voortplantingshabitat	Behoud ongestoorde rustplaatsen en optimaal voortplantingshabitat (waaronder embryonale duinen H2110) voor bontbekplevier A137, strandplevier A138, kluut A132, grote stern A191 en dwergstern A195, visdief A193 en grijze zeehond H1364.
1.16	Diversiteit schorren en kwelders	Behoud (Waddenzee) en herstel (Delta) van schorren en zilte graslanden (buitendijks) H1330_A met alle successiestadia, zoet-zout overgangen, verscheidenheid in substraat en getijregime en mede als hoogwatervluchtplaats.
1.19	Binnendijkse brakke gebieden	Behoud en ontwikkeling kwaliteit binnendijkse brakke gebieden voor noordse woelmuis *H1340, broedvogels (kluut A132, sterns), overgangs- en trilveren (veenmosrietlanden) H7140_B, schorren en zilte graslanden (binnendijks) H1330_B (bijv. Yerseke Moer), brakke variant van ruigten en zomen (hang wilgenroosje) H6430_B en als hoogwatervluchtplaats.

Instandhoudingsdoelstellingen

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren	Kernopgaven
Habitattypen								
H1160	Grote baaien	--	=	>				
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	-	>	=				
H1320	Slijkgrasvelden	--	=	=				
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	-	=	=				1.16,W
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	-	>	=				1.19,W
H7140B	Overgangs- en trilveren (veenmosrietlanden)	-	>	>				1.19,W
Habitatsoorten								
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	=	>			1.19,W
H1365	Gewone zeehond	+	=	>	>			1.11,
Broedvogels								
A081	Bruine Kiekendief	+	=	=			19	
A132	Kluut	-	=	=			2000*	1.19,W
A137	Bontbekplevier	-	=	=			100*	
A138	Strandplevier	--	>	>			220*	
A191	Grote stern	--	=	=			4000*	1.19,W
A193	Visdief	-	=	=			6500*	1.19,W
A194	Noordse Stern	+	=	=			20	1.19,W
A195	Dwergstern	--	=	=			300*	1.19,W
Niet-broedvogels								
A004	Dodaars	+	=	=		80		
A005	Fuut	-	=	=		370		
A007	Kuifduiker	+	=	=		8		
A017	Aalscholver	+	=	=		360		
A026	Kleine Zilverreiger	+	=	=		20		
A034	Lepelaar	+	=	=		30		
A037	Kleine Zwaan	-	=	=				
A043	Grauwe Gans	+	=	=		2300		
A045	Brandgans	+	=	=		3100		
A046	Rotgans	-	=	=		6300		
A048	Bergeend	+	=	=		2900		
A050	Smient	+	=	=		12000		
A051	Krakeend	+	=	=		130		
A052	Wintertaling	-	=	=		1000		
A053	Wilde eend	+	=	=		5500		
A054	Pijlstaart	-	=	=		730		
A056	Slobeend	+	=	=		940		
A067	Brilduiker	+	=	=		680		
A069	Middelste Zaagbek	+	=	=		350		
A103	Slechtvalk	+	=	=		10		
A125	Meerkoet	-	=	=		1100		
A130	Scholekster	--	=	=		24000		1.11,
A132	Kluut	-	=	=		510		
A137	Bontbekplevier	+	=	=		280		
A138	Strandplevier	--	=	=		50		1.13
A140	Goudplevier	--	=	=		2000		
A141	Zilverplevier	+	=	=		4400		
A142	Kievit	-	=	=		4500		
A143	Kanoet	-	=	=		7700		1.11,
A144	Drieteenstrandloper	-	=	=		260		
A149	Bonte strandloper	+	=	=		14100		1.11,
A157	Rosse grutto	+	=	=		4200		1.11,
A160	Wulp	+	=	=		6400		
A161	Zwarte ruiter	+	=	=		310		
A162	Tureluur	-	=	=		1600		
A164	Groenpootruiter	+	=	=		150		
A169	Steenloper	--	=	=		580		1.11,

Legenda

W	Kernopgave met wateropgave
	Sense of urgency: beheeropgave
	Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

deze tabel is gebaseerd op het definitief aanwijzingsbesluit
Gebruik deze essentietabel in combinatie met de leeswijzer

Bijlage 3 Aantallen vogels verdeeld over het jaar

In het rapport is de aanname gedaan dat in de periode januari-juni het aantal vogels in het Veerse Meer vergelijkbaar is met het aantal in juli-december. In tabel B3-1 staat het gemiddelde aantal vogels per maand in het Veerse Meer weergegeven. In tabel B3-2 zijn de aantallen per half jaar opgeteld en is het aandeel per halfjaar berekend. Per soort kunnen verschillen optreden, maar gemiddeld verblijft 56% van de vogels in de periode juli-december in het Veerse Meer en 44% in de periode januari-juni. Dit gaat niet voor alle soorten op. De grasetende soorten zijn met name in de eerste helft van het jaar talrijker dan in de tweede helft van het jaar (brandgans, kleine zwaan en smient). Globaal zijn de vogels wel redelijk gelijkmatig over de twee helften van het jaar verdeeld.

Tabel B3-1 Gemiddeld aantal vogels per maand in het Veerse Meer. Gegevens laatste vijf teljaren (Netwerk Ecologische Monitoring (Sovon, RWS, CBS)).

soort	maand											
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Aalscholver	75	131	146	141	125	128	220	111	110	125	74	61
Brandgans	622	169	1.807	1.286	1.364	826	650	1.007	518	173	21	97
Brilduiker	460	507	144	6	0	0	0	0	0	5	329	588
Dodaars	156	161	107	9	0	2	3	1	23	101	144	197
Fuut	282	293	106	50	44	52	76	127	183	290	535	823
Goudplevier	68	444	239	11	1	0	10	472	174	641	2.365	1663
Kleine zilverreiger	3	1	1	2	0	1	5	13	28	32	10	8
Kleine zwaan	1	0	4	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Kluut	76	25	30	53	27	41	18	21	83	83	81	96
Krakeend	185	79	34	25	7	26	4	0	12	7	34	227
Kuifeend	374	353	243	249	63	119	54	10	69	219	252	412
Lepelaar	1	0	8	29	25	29	68	99	99	4	2	1
Meerkoet	6.160	4.148	1.054	158	30	123	172	123	1.170	1.780	2.972	6680
Middelste zaagbek	788	735	351	151	27	12	16	20	22	321	1.137	1405
Pijlstaart	31	13	15	5	0	0	0	0	20	22	31	44
Rotgans	316	391	325	361	494	1	0	0	2	240	792	715
Slobeend	6	6	8	19	3	1	1	8	60	50	45	19
Smient	7.535	17.896	687	27	0	0	0	0	366	1.591	2.426	8516
Wilde eend	3.173	2.059	465	192	127	354	122	821	1.407	2.236	2.978	3451

Tabel B3-2 De som van de aantallen watervogels per halfjaar in het Veerse Meer en het berekende aandeel per halfjaar (op basis getallen in tabel B3-1).

soort	aantal		aandeel	
	januari-juni	juli-december	januari-juni	juli-december
Aalscholver	746	701	52	48
Brandgans	6.074	2.466	71	29
Brilduiker	1.117	922	55	45
Dodaars	435	469	48	52
Fuut	827	2.034	29	71
Goudplevier	763	5.325	13	87
Kleine zilverreiger	8	96	8	92
Kleine zwaan	5	1	83	17
Kluut	252	382	40	60
Krakeend	356	284	56	44
Kuifeend	1.401	1.016	58	42
Lepelaar	92	273	25	75
Meerkoet	11.673	12.897	48	52
Middelste zaagbek	2.064	2.921	41	59
Pijlstaart	64	117	35	65
Rotgans	1.888	1.749	52	48
Slobeend	43	183	19	81
Smient	26.145	12.899	67	33
Wilde eend	6.370	11.015	37	63
Gemiddeld			44	56

Bijlage 4 Rapportage Stikstofdepositie

Berekening Recreatiewoningen Zuidvliet

- Kenmerken
- Emissie
- Depositie natuurgebieden
- Depositie habitattypen

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U dient dit document te gebruiken ter onderbouwing van een vergunningaanvraag in het kader van de Wet natuurbescherming.

De resultaten geven de stikstofeffecten van deze activiteit weer voor Natura 2000-gebieden. AERIUS Calculator maakt enkel voor de PAS-gebieden inzichtelijk welke stikstofgevoelige habitattypen er voor komen en op welke hiervan een effect is. Op basis hiervan is aangegeven voor hoeveel hectares ontwikkelingsruimte benodigd is.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator.

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.natura2000.nl.

RahTwygAZdBp (28 maart 2017)
pagina 1/6

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Job de Jong	Zuidvlietpolderweg 1., 4471 PN Wolphaartsdijk

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Recreatiewoningen Zuidvliet	RahTwygAZdBp
Datum berekening	Rekenjaar
28 maart 2017, 13:49	2017

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	225,93 kg/j
NH ₃	9,97 kg/j

Depositie

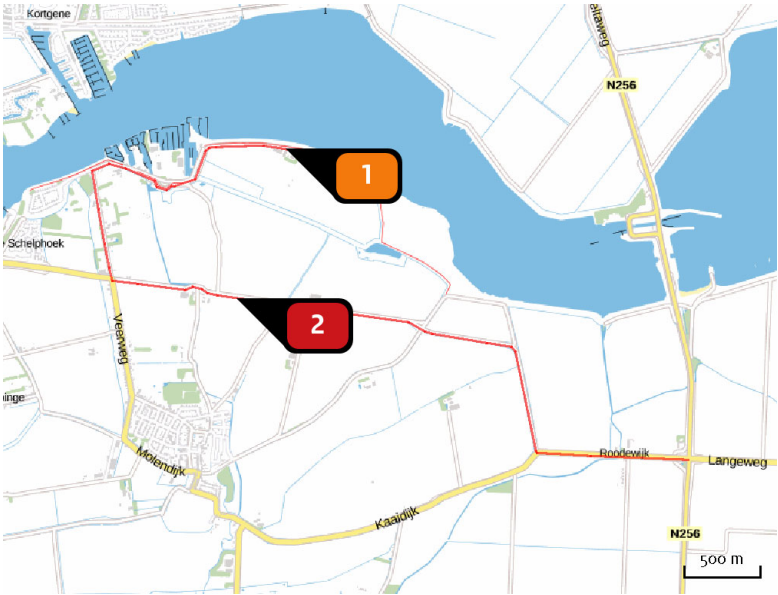
Hectare met
hoogste project-
bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Provincie
-	-
Situatie 1	
-	

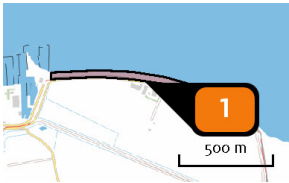
Toelichting

Stikstofdepositie berekening recreatiewoningen Zuidvliet

Locatie
Recreatiewoningen Zuidvliet

Emissie
(per bron)
Recreatiewoningen Zuidvliet

Naam	De Zuidvliet
Locatie (X,Y)	46976, 396611
Uitstoothoogte	1,0 m
Oppervlakte	3,5 ha
Spreiding	0,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	115,20 kg/j

Naam **aanrijdroute recreatiewoningen Zuidvliet (52 wk * 38 woningen * 14 ritten per week)**

Locatie (X,Y) **46653, 395629**

Uitstoothoogte **2,5 m**

Warmteinhoud **0,000 MW**

NOx **110,73 kg/j**

NH₃ **9,97 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	152,0	NOx NH ₃	110,73 kg/j 9,97 kg/j

Depositie
natuur-
gebieden

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2016_20170324_a9b5d9a5ef

Database versie 2016_20170301_feb336c45f

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-o>

Bureau Waardenburg bv

Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365, 4100 AJ Culemborg

Telefoon 0345-512710, Fax 0345-519849

E-mail info@buwa.nl, www.buwa.nl